

**Informator maturalny
od 2005 roku**

z języka angielskiego

Warszawa 2003

**Informator opracowała Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
w Warszawie
w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną
w Warszawie.**

ISBN 83-88564-10-2

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	5
II. Podstawy prawne egzaminu.....	7
III. Matura 2005 w pytaniach uczniów.....	9
IV. Struktura i forma egzaminu.....	15
V. Wymagania egzaminacyjne.....	33
VI. Przykładowe zestawy na egzamin ustny.....	47
a) poziom podstawowy.....	48
b) poziom rozszerzony.....	52
VII. Przykładowe arkusze i schematy oceniania.....	57
a) Arkusz I.....	59
b) Arkusz II.....	73
c) Arkusz III.....	85
VIII. Informacje – terminy.....	91

I. WSTĘP

Oddajemy do rąk Państwa *Informator* w nadziei, że pomoże on przygotować się do egzaminu maturalnego w roku 2005 i następnych sesjach egzaminacyjnych. Znajdą w nim Państwo informacje o podstawowych aktach prawnych regulujących zasady przeprowadzania egzaminów, tekst *Standardów wymagań egzaminacyjnych* dla wybranego przedmiotu, opis struktury i formy egzaminu z przedmiotu, którego dotyczy *Informator*, szczegółowy opis wymagań egzaminacyjnych, przykładowe zadania egzaminacyjne oraz ich uczniowskie rozwiązania.

W rozdziałach „Matura 2005 w pytaniach uczniów” i „Informacje...” znajdą Państwo odpowiedzi na większość pytań zadawanych w związku z nową maturą. Dalsze pytania można kierować do Centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych, których adresy zamieszczamy.

W maju 2005 r. po raz pierwszy „Nowa Matura” stanie się egzaminem powszechnym dla absolwentów nowych liceów ogólnokształcących i profilowanych, a w latach następnych, sukcesywnie, dla absolwentów pozostałych szkół ponadgimnazjalnych. Będzie ona zatem swoistym testem sprawności i rzetelności systemu egzaminów zewnętrznych. O zasadach tego egzaminu informujemy dwa lata przed jego przeprowadzeniem. Chcemy bowiem przekazać Państwu rzetelną informację, licząc na wszelkie uwagi i komentarze, które być może wskażą na konieczność pewnych usprawnień w zasadach matury.

Sugerujemy zatem uważne zapoznanie się z *Informatorem*. Jest to ważne zarówno dla Państwa, jak i dla nas. Państwo dowiedzą się, jak będzie wyglądał egzamin, natomiast ewentualne uwagi i komentarze będą przydatne do poprawy jakości i rzetelności egzaminu oraz sposobów informowania o nim.

Państwa sukces podczas egzaminu to również nasza satysfakcja. Życzymy zatem sukcesu!

Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowym aktem prawnym, wprowadzającym zewnętrzny system oceniania, jest Ustawa o systemie oświaty z 1991r., wraz z późniejszymi zmianami.

Aktami prawnymi regulującymi przeprowadzanie egzaminów maturalnych są:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (DzU z 2003r. Nr 26, poz. 225),
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 kwietnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów (DzU z 2003 r. Nr 90, poz. 846).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 października 1999 r. w sprawie wymagań, jakim powinni odpowiadać egzaminatorzy okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz warunków wpisywania i skreślenia egzaminatorów z ewidencji egzaminatorów (DzU Nr 93, poz. 1071).

III. MATURA 2005 W PYTANIACH UCZNIÓW

<p>1. Po co jest wprowadzana „Nowa Matura”?</p>	<p>Nowy egzamin maturalny jest wprowadzany, aby zapewnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) jednolitość zadań i kryteriów oceniania w całym kraju, b) porównywalność wyników, c) obiektywizm oceniania (kodowane prace maturalne, oceniane przez zewnętrznych egzaminatorów), d) konieczność zdawania tylko raz egzaminu z danego przedmiotu, zamiast odrębnie w szkole i odrębnie na uczelni.
<p>2. Czy nowy egzamin maturalny będzie trudniejszy od starego egzaminu dojrzałości?</p>	<p>Nie, egzamin maturalny nie będzie trudniejszy od starego egzaminu dojrzałości, będzie inny. Otrzymane dwa lata przed egzaminem informatory pozwolą dokładnie poznać jego specyfikę.</p>
<p>3. Jakie są podstawowe zasady egzaminu maturalnego od roku 2005?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin maturalny sprawdza wiadomości i umiejętności określone w <i>Standardach wymagań egzaminacyjnych</i>. 2. Egzamin jest przeprowadzany dla absolwentów: <ul style="list-style-type: none"> a) liceów ogólnokształcących od 2005 roku, b) liceów profilowanych od 2005 roku, c) techników od 2006 roku, d) uzupełniających liceów ogólnokształcących od 2006 roku, e) techników uzupełniających od 2007 roku. 3. Egzamin jest przeprowadzany dwa razy w roku: w sesji zimowej i wiosennej. 4. Egzamin składa się z części ustnej, ocenianej przez nauczycieli w szkole i części pisemnej, ocenianej przez egzaminatorów zewnętrznych. 5. Wybór przedmiotu zdawanego na egzaminie nie jest zależny od typu szkoły, do której uczęszczał zdający, ani od przedmiotów nauczanych w tej szkole. 6. Harmonogram przebiegu egzaminów ustala dyrektor CKE i ogłasza go na stronie internetowej CKE, nie później niż 4 miesiące przed terminem egzaminu.
<p>4. Jakie egzaminy trzeba obowiązkowo zdawać na maturze?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obowiązkowe są trzy egzaminy z: <ul style="list-style-type: none"> a) języka polskiego – w części ustnej i pisemnej, b) języka obcego nowożytnego – w części ustnej i pisemnej, c) przedmiotu wybranego przez zdającego (zdawanego tylko w części pisemnej) spośród następujących przedmiotów: biologia, chemia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, matematyka, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu. 2. Absolwenci szkół i oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej, oprócz obowiązkowych egzaminów wymienionych w punkcie 1., zdają dodatkowo egzamin z języka ojczystego w części ustnej i pisemnej.

<p>5. Z jakich przedmiotów dodatkowych można zdawać maturę?</p>	<p>Absolwent może zdawać egzamin maturalny z jednego, dwóch lub trzech przedmiotów dodatkowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) języka obcego nowożytnego, innego niż obowiązkowy – w części ustnej i pisemnej, b) języka grupy etnicznej – tylko w części ustnej lub tylko w części pisemnej lub w obu częściach, c) w części pisemnej z przedmiotów wymienionych w odpowiedzi 1c na pytanie 4., jeżeli nie wybrał ich jako przedmiotów obowiązkowych, a także z informatyki, języka greckiego i kultury antycznej, języka łacińskiego i kultury antycznej.
<p>6. Na jakim poziomie będzie można zdawać poszczególne egzaminy?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin z przedmiotów obowiązkowych może być zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym z wyjątkiem części ustnej języka polskiego, języka mniejszości narodowej, które są zdawane na jednym poziomie, określonym w standardach wymagań egzaminacyjnych. 2. Egzamin z przedmiotów dodatkowych jest zdawany na poziomie rozszerzonym, z wyjątkiem języka grupy etnicznej zdawanego w części ustnej na jednym poziomie. 3. Wyboru poziomu egzaminu w części ustnej z danego języka obcego zdający dokonuje w pisemnej deklaracji składanej przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego na początku nauki w klasie maturalnej, a w części pisemnej ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w czasie trwania egzaminu. 4. Zdawanie egzaminu w części pisemnej na poziomie rozszerzonym wymaga rozwiązania zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dla poziomu podstawowego oraz zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dla poziomu rozszerzonego.
<p>7. Gdzie można zdawać maturę?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maturę zdaje się we własnej szkole, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wyznaczy inne miejsce. 2. W szczególnych wypadkach może zaistnieć konieczność zdawania części ustnej egzaminu z języków obcych poza własną szkołą (np. z powodu braku nauczycieli danego języka). 3. Zdający, którzy ukończyli szkołę w latach poprzednich lub wyrazili wolę zdawania egzaminu w innej szkole niż ukończona, są kierowani do szkoły lub ośrodka egzaminacyjnego wyznaczonego przez komisję okręgową.
<p>8. Kiedy można zdawać maturę?</p>	<p>Maturę można zdawać dwa razy w roku: w maju lub styczniu, według harmonogramu ustalonego przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.</p>

<p>9. Jakie warunki muszą być zapewnione w sali egzaminacyjnej?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sala, w której jest przeprowadzany egzamin, musi spełniać warunki określone w przepisach bhp i przepisach ppoż. 2. Przy stoliku może siedzieć wyłącznie jeden zdający. 3. Na stolikach w trakcie pisania mogą znajdować się jedynie arkusze egzaminacyjne, przybory pomocnicze i pomoce dopuszczone przez dyrektora CKE. 4. Zdający chory lub niepełnosprawny w trakcie egzaminu może mieć na stoliku leki i inne pomoce medyczne przepisane przez lekarza lub konieczne ze względu na chorobę lub niepełnosprawność. 5. Posiłki dla zdających i egzaminatorów mogą być dostępne jedynie na zewnątrz sali egzaminacyjnej poza czasem przeznaczonym na egzamin, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w pkt 4.
<p>10. Jak powinien być zorganizowany egzamin?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W skład zespołu nadzorującego przebieg egzaminu w danej sali wchodzi co najmniej trzech nauczycieli, z tym że co najmniej jeden nauczyciel powinien być zatrudniony w innej szkole. W skład zespołu nie mogą wchodzić nauczyciele danego przedmiotu oraz wychowawca zdających. 2. Egzamin pisemny przebiega zgodnie z harmonogramem określonym przez CKE. Szczegóły egzaminu z poszczególnych przedmiotów określa każdorazowo informacja zawarta w arkuszu egzaminacyjnym. Czas egzaminu liczy się od przekazania zdającym arkuszy egzaminacyjnych. 3. W czasie egzaminu pisemnego w sali egzaminacyjnej przebywają co najmniej trzej członkowie zespołu nadzorującego. 4. W czasie egzaminu zdający nie powinni opuszczać sali egzaminacyjnej. Przewodniczący zespołu może zezwolić na opuszczenie sali tylko w szczególnie uzasadnionej sytuacji, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej. 5. Członkowie zespołu nadzorującego przebieg egzaminu nie mogą udzielać wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych ani ich komentować. 6. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa egzamin danej osoby i prosi o opuszczenie sali egzaminacyjnej. 7. Arkusze egzaminacyjne są zbierane po zakończeniu każdej części egzaminu.
<p>11. Ile czasu będzie trwała matura?</p>	<p>Egzamin pisemny z jednego przedmiotu będzie trwał – w zależności od przedmiotu – nie dłużej niż 3 godziny dla poziomu podstawowego i nie dłużej niż 3 godziny dla poziomu rozszerzonego. Cała sesja egzaminacyjna będzie trwała od początku maja do końca czerwca i odpowiednio od początku stycznia do końca lutego. Sesja będzie się kończyć rozdaniem świadectw dojrzałości.</p>

<p>12. Jak sprawdzane są prace i ogłaszane wyniki matury?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszczególne arkusze egzaminacyjne z każdej części egzaminu z danego przedmiotu są sprawdzane i oceniane przez egzaminatorów zewnętrznych, przeszkolonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne i wpisanych do ewidencji egzaminatorów. 2. Wynik egzaminu jest wyrażony w procentach. 3. Wynik egzaminu z dodatkowego przedmiotu, o którym mowa w pytaniu 5. pkt c, nie ma wpływu na zdanie egzaminu, ale odnotowuje się go na świadectwie dojrzałości. 4. Komisja okręgowa sporządza listę osób, zawierającą uzyskane przez te osoby wyniki, i przesyła ją do szkoły w celu ogłoszenia.
<p>13. Kiedy egzamin maturalny uznawany jest za zdany?</p>	<p>Egzamin jest zdany, jeżeli zdający z każdego z trzech obowiązkowych egzaminów (w przypadku języków zarówno w części ustnej, jak i pisemnej), uzyskał minimum 30% punktów możliwych do uzyskania za dany egzamin na poziomie podstawowym. Warunek zdania egzaminu maturalnego dla osób zdających poziom rozszerzony jest ten sam, ponieważ każdy musi najpierw zdać egzamin na poziomie podstawowym.</p>
<p>14. Kiedy egzamin maturalny uznawany jest za niezdany?</p>	<p>Egzamin uważa się za niezdany jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zdający z któregośkolwiek egzaminu obowiązkowego, lub jego części ustnej lub pisemnej otrzymał mniej niż 30% punktów możliwych do uzyskania, b) w trakcie egzaminu stwierdzono, że zdający pracuje niesamodzielnie i jego egzamin został przerwany, c) w trakcie sprawdzania egzaminator stwierdził niesamodzielność rozwiązywania zadań egzaminacyjnych.
<p>15. Czy niezdanie ustnej części jednego ze zdawanych języków przerywa zdawanie dalszej części egzaminu?</p>	<p>Nie przerywa. Zdający przystępuje do kolejnych egzaminów we wcześniej ogłoszonych terminach, natomiast niezdaną część ustną danego egzaminu zdaje w wybranej sesji egzaminacyjnej.</p>
<p>16. Czy prace maturalne po sprawdzeniu będą do wglądu dla zdającego?</p>	<p>Na wniosek zdającego komisja okręgowa udostępnia do wglądu sprawdzone arkusze, w miejscu i czasie określonym przez dyrektora OKE.</p>
<p>17. Czy można powtarzać niezdany egzamin?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Absolwent, który nie zdał egzaminu z określonego przedmiotu, może przystąpić ponownie do egzaminu z tego przedmiotu w kolejnych sesjach egzaminacyjnych przez 5 lat. 2. Po upływie 5 lat od daty pierwszego egzaminu absolwent, o którym mowa w pkt 1., zdaje powtórny egzamin w pełnym zakresie. 3. Przy powtórnym egzaminie z przedmiotu wybranego absolwent może wybrać inne przedmioty.

18. Czy można poprawiać wynik uzyskany na egzaminie?	Absolwent, który chce podwyższyć wynik egzaminu w części pisemnej z jednego lub kilku przedmiotów, ma prawo przystąpić ponownie do egzaminu w kolejnych sesjach.
19. Kiedy można powtórnie przystąpić do egzaminu, jeśli został on przerwany?	Absolwent, który nie przystąpił do egzaminu lub przerwał egzamin, ma prawo przystąpić do egzaminu w kolejnych sesjach egzaminacyjnych w styczniu lub maju każdego roku.
20. Kto może być zwolniony z egzaminu z danego przedmiotu?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych są zwolnieni z egzaminu z danego przedmiotu. 2. Laureatom i finalistom olimpiad uprawnienie wymienione w pkt 1. przysługuje także wtedy, gdy przedmiot nie był objęty szkolnym planem nauczania danej szkoły. 3. Osoba zwolniona z egzaminu będzie miała na świadectwie dojrzałości w rubryce danego przedmiotu wpisaną informację o uzyskanym na olimpiadzie tytule.
21. Czy – oprócz olimpiad – istnieją inne podstawy do zwolnień z egzaminu lub jego części?	Nic, poza wynikami z olimpiady, nie będzie mogło być podstawą do zwolnienia z egzaminu maturalnego.
22. Jaki wpływ na świadectwo maturalne będą miały oceny uzyskane w szkole ponadgimnazjalnej?	Oceny uzyskane w szkole ponadgimnazjalnej znajdują się na świadectwie ukończenia szkoły, natomiast na świadectwie dojrzałości będą zamieszczone tylko wyniki egzaminów maturalnych i wyniki olimpiady, o ile będą podstawą zwolnienia z danego egzaminu.
23. Czy zdawanie matury będzie konieczne, aby ukończyć szkołę?	Można nie przystąpić do matury, ponieważ nie jest ona egzaminem obowiązkowym. Jedynie te osoby, które będą chciały kontynuować naukę w wyższej uczelni, muszą zdać egzamin maturalny. Podobnie do niektórych szkół policealnych nie wystarczy świadectwo ukończenia szkoły, ale będzie wymagane świadectwo dojrzałości (np. szkoły dla pielęgniarek).
24. Na jakich zasadach zdają egzamin absolwenci niepełnosprawni?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Absolwenci niepełnosprawni lub niesprawni czasowo przystępują do egzaminu w powszechnie obowiązujących terminach i według obowiązujących wymagań egzaminacyjnych, przy kryteriach i w formie dostosowanych do rodzaju niesprawności. 2. Za zapewnienie warunków i formy przeprowadzania egzaminu odpowiednich do możliwości zdających o specjalnych potrzebach edukacyjnych odpowiada dyrektor szkoły.

<p>25. Czy osoby z dysleksją rozwijową będą rozwiązywać inne zadania niż pozostali zdający?</p>	<p>Na poziomie maturalnym nie przewiduje się różnicowania arkuszy dla osób dyslektycznych. Możliwe będzie zastosowanie odrębnych kryteriów oceniania, stosownie do opinii z odpowiedniej poradni.</p>
<p>26. W jakich sytuacjach można złożyć odwołanie od egzaminu?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jeżeli w trakcie egzaminu w części ustnej lub pisemnej nie były przestrzegane przepisy dotyczące jego przeprowadzenia, absolwent może w terminie 2 dni od daty egzaminu zgłosić zastrzeżenia do dyrektora komisji okręgowej. 2. Dyrektor komisji okręgowej rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia w terminie 7 dni od daty ich otrzymania. 3. Rozstrzygnięcia dyrektora komisji okręgowej są ostateczne.
<p>27. Jaka będzie matura absolwentów szkół z ojczystym językiem mniejszości narodowych i uczniów szkół dwujęzycznych?</p>	<p>Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowych oraz absolwenci szkół dwujęzycznych mogą zdawać na egzaminie przedmiot lub przedmioty w języku polskim lub odpowiednio w języku danej mniejszości narodowej, albo w danym języku obcym. Wyboru języka, w którym będzie zdawany przedmiot, absolwent dokonuje wraz z deklaracją wyboru przedmiotu, o którym mowa w pytaniu 4.</p>
<p>28. Czy absolwenci szkół mniejszości narodowych, wybierając egzamin z przedmiotów w języku ojczystym, będą rozwiązywać te same zadania co piszący maturę w języku polskim?</p>	<p>Absolwenci szkół z językiem wykładowym mniejszości narodowych, którzy zdecydują się pisać maturę w języku ojczystym, otrzymają te same arkusze egzaminacyjne co pozostali uczniowie, przetłumaczone na ich język ojczysty. Nie dotyczy to historii Polski i geografii Polski, które muszą być zdawane w języku polskim.</p>
<p>29. Czy matura zapewni dostanie się na wybrany kierunek studiów?</p>	<p>Matura nie daje gwarancji automatycznego dostania się na studia. Warunki rekrutacji na daną uczelnię ustala senat tej uczelni. Ustawa o szkolnictwie wyższym zastrzega, że uczelnie nie będą organizować egzaminów wstępnych dublujących maturę. To znaczy, jeżeli kandydat na studia zdał na maturze egzamin z wymaganego na dany wydział przedmiotu, to jego wynik z egzaminu maturalnego będzie brany pod uwagę w postępowaniu kwalifikacyjnym.</p>

IV. STRUKTURA I FORMA EGZAMINU

1. Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego, jako przedmiotu obowiązkowego, może być zdawany na **poziomie podstawowym** lub na **poziomie rozszerzonym**.
2. Egzamin składa się z dwóch części:
 - a) **egzaminu ustnego**, zdawanego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym, organizowanego w szkole, ocenianego przez przedmiotowy zespół egzaminacyjny. Zdający wykonują **wyłącznie** zadania odpowiadające wymaganiom **dla wybranego poziomu**,
 - b) **egzaminu pisemnego**, zdawanego na poziomie podstawowym (obowiązkowym dla wszystkich) lub rozszerzonym (dla chętnych), ocenianego przez egzaminatorów okręgowej komisji egzaminacyjnej. Wszyscy zdający wykonują zadania odpowiadające wymaganiom dla poziomu podstawowego, a następnie ci, którzy przystępują do egzaminu na poziomie rozszerzonym, rozwiązują zadania przewidziane dla tego poziomu.
3. Egzamin ustny i pisemny nie musi być zdawany na tym samym poziomie.
4. Wyniki egzaminu wyrażane są w skali procentowej.
5. Warunkiem zdania egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jest uzyskanie przez zdającego wymaganej liczby punktów zarówno w części ustnej, jak i pisemnej. Zdający zdał **ustny egzamin** maturalny z języka obcego nowożytnego, jeżeli uzyskał, co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania za wykonanie zadań z poziomu, do którego przystąpił.
Zdający zdał **pisemny egzamin** maturalny z języka obcego nowożytnego, jeśli za wykonanie zadań odpowiadających wymaganiom dla poziomu podstawowego, uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania na tym poziomie. Wynik pisemnego egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym nie decyduje o zdaniu egzaminu.
6. Wynik egzaminu ustnego lub pisemnego nie ma wpływu na możliwość przystąpienia zdającego do kolejnej części egzaminu z danego języka obcego nowożytnego.
7. Na świadectwie dojrzałości wyniki egzaminu ustnego i pisemnego zapisywane są oddzielnie, z rozróżnieniem poziomu podstawowego i rozszerzonego.
8. **Egzamin ustny** może być zdawany na dwóch poziomach: podstawowym lub rozszerzonym – do wyboru przez zdającego:
 - egzamin na poziomie podstawowym trwa 10 minut; zdający ma dodatkowo 5 minut na zapoznanie się z treścią zestawu zadań,
 - egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 15 minut; zdający ma dodatkowo 15 minut na zapoznanie się z treścią zestawu zadań i przygotowanie prezentacji.
9. **Egzamin pisemny** dla obu poziomów odbywa się jednego dnia i trwa:
 - dla poziomu podstawowego – 120 minut,
 - dla poziomu rozszerzonego – 300 minut.

- 10.** Egzamin pisemny dla poziomu podstawowego zawiera jedną część, a dla poziomu rozszerzonego składa się z trzech części:
- część pierwsza egzaminu trwa 120 minut (poziom podstawowy),
 - część druga egzaminu trwa 70 minut (poziom rozszerzony),
 - część trzecia egzaminu trwa 110 minut (poziom rozszerzony).
- 11.** Poszczególne części egzaminu pisemnego oddzielone są przerwami.
- 12.** W każdej części egzaminu pisemnego zdający otrzymuje jeden arkusz egzaminacyjny. *Arkusz I* zawiera zadania odpowiadające wymaganiom dla poziomu podstawowego. *Arkusze II i III* zawierają zadania odpowiadające wymaganiom dla poziomu rozszerzonego. Wszyscy zdający wykonują zadania z *Arkusza I*. Zdający przystępujący do egzaminu na poziomie rozszerzonym, wykonują dodatkowo zadania z *Arkuszy II i III*.
- 13.** Egzamin z drugiego języka obcego nowożytnego wybranego jako **przedmiot dodatkowy**, zdawany jest w części ustnej i pisemnej na **poziomie rozszerzonym**.
- 14.** Egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego wybranego jako przedmiot dodatkowy, zdawany jest w tym samym dniu, co ten sam język zdawany jako obowiązkowy i na podstawie tych samych arkuszy.

1. EGZAMIN USTNY

1.1. STRUKTURA EGZAMINU USTNEGO Z JĘZYKA OBCEGO

POZIOM PODSTAWOWY		punkty	
		treść	język
Czas: 10 minut Przygotowanie: 5 minut			
Zad. 1.	Trzy rozmowy sterowane: - uzyskiwanie, udzielanie informacji - relacjonowanie wydarzeń - negocjowanie	3 3 3	5
Zad. 2.	Opis ilustracji i odpowiedzi na dwa pytania	6	
		Razem	20

albo

POZIOM ROZSZERZONY		punkty	
		treść	język
Czas: 15 minut Przygotowanie: 15 minut			
Zad. 1.	Rozmowa na podstawie materiału stymulującego	6	7
Zad. 2.	Prezentacja tematu oraz dyskusja z egzaminującym na temat prezentowanych zagadnień	7	
		Razem	20

Zdający wykonują wyłącznie zadania odpowiadające wymaganiom dla wybranego poziomu.

1.2. OPIS EGZAMINU USTNEGO

1. Egzamin ustny, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, składa się z dwóch zadań i sprawdza przede wszystkim sprawność mówienia
2. Zdający wybiera i deklaruje na piśmie poziom egzaminu ustnego w terminie zgodnym z harmonogramem egzaminu maturalnego.
3. Egzamin na poziomie rozszerzonym różni się od egzaminu na poziomie podstawowym rodzajem i stopniem trudności zadań, zakresem sprawdzanych umiejętności oraz kryteriami oceny.
4. Podczas egzaminu zdający nie może korzystać ze słowników.

Poziom podstawowy

Zadanie pierwsze polega na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, w których role przyjmowane przez zdającego odpowiadają jego doświadczeniom życiowym lub opisują sytuacje, w jakich mógłby znaleźć się w przyszłości. Zdający prowadzi rozmowę z egzaminującym, zgodnie ze scenariuszem podanym w zadaniu.

- a) Rozmowa pierwsza sprawdza umiejętność uzyskiwania, udzielania informacji.
- b) Rozmowa druga sprawdza umiejętność relacjonowania wydarzeń, w tym użycia czasów przeszłych.
- c) Rozmowa trzecia sprawdza umiejętność negocjowania.

Zadanie drugie polega na opisanie przez zdającego ilustracji zamieszczonej w wylosowanym zestawie i udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania postawione przez egzaminującego. Treść ilustracji umożliwia sprawdzenie umiejętności opisywania sytuacji, przedmiotów, osób i wyrażania własnej opinii.

W czasie przeznaczonym na przygotowanie się do odpowiedzi zdający:

- zapoznaje się ze scenariuszem rozmów sterowanych,
- przygotowuje się do opisu ilustracji i rozmowy z egzaminującym.

Poziom rozszerzony

Zadanie pierwsze polega na przeprowadzeniu ze zdającym rozmowy na podstawie materiału stymulującego, który zawiera różnorodne elementy, takie jak ilustracje, fragmenty tekstu, nagłówki, tytuły, komiksy, diagramy, wykresy, tabele itp. Sprawdzane są umiejętności opisu / prezentacji materiału stymulującego, interpretacji zawartych w nim treści, wyrażania i uzasadniania własnej opinii.

Egzaminujący sprawdza powyższe umiejętności, zadając 4-5 pytań związanych z treścią materiału stymulującego.

Zadanie drugie polega na prezentacji przez zdającego jednego z dwóch tematów umieszczonych w zestawie i dyskusji z egzaminującym na zaprezentowany temat. Zdający wybiera jeden z dwóch tematów, sformułowanych w języku obcym. Jego zadaniem jest zaprezentowanie dłuższej, trwającej około 3 minut, wieloaspektowej wypowiedzi na wybrany temat, a następnie udzielenie egzaminującemu odpowiedzi na pytania sprawdzające umiejętność wyrażania, uzasadniania i obrony własnej opinii związanej z prezentowanym tematem.

W czasie przeznaczonym na przygotowanie się do odpowiedzi zdający:

- analizuje materiał stymulujący i przygotowuje się do jego prezentacji,
- wybiera jeden z dwóch tematów zawartych w wylosowanym zestawie,
- przygotowuje się do prezentacji tematu.

1.3. PUNKTACJA I KRYTERIA OCENIANIA EGZAMINU USTNEGO

Punktacja na poziomie podstawowym

Zadanie 1. Rozmowy sterowane			Zadanie 2. Rozmowa na podstawie ilustracji	
A. Uzyskiwanie, udzielanie informacji	B. Relacjonowanie wydarzeń	C. Negocjowanie	Opisywanie ilustracji	Wyrażanie opinii
0 – 3 pkt	0 – 3 pkt	0 – 3 pkt	0 – 2 pkt	0 – 4 pkt
Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2.				
0 – 5 pkt				

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Zadanie 1. Rozmowy sterowane

– uzyskiwanie, udzielanie informacji, relacjonowanie wydarzeń, negocjowanie:

1 pkt – komunikat kompletny, zgodny z poleceniem,

0 pkt – brak komunikacji, komunikat niezrozumiały, niezgodny z poleceniem lub niekompletny.

Uwaga!

Opis każdej sytuacji składa się z trzech podpunktów. Ocenie według powyższych kryteriów podlega realizacja każdego podpunktu w każdej z trzech sytuacji.

Zadanie 2. Rozmowa na podstawie ilustracji

– opisywanie ilustracji:

2 pkt – pełny opis ilustracji, zachowujący logiczny porządek,

1 pkt – niepełny opis ilustracji i / lub brak logicznego porządku,

0 pkt – brak wypowiedzi lub opis niezgodny z ilustracją,

– wyrażanie opinii:

2 pkt – odpowiedź pełna, zgodna z treścią zadanego pytania,

1 pkt – odpowiedź niepełna i / lub częściowo odbiegająca od treści zadanego pytania,

0 pkt – brak odpowiedzi lub odpowiedź w znacznym stopniu odbiegająca od treści zadanego pytania.

Uwaga!

Ocenie, według powyższych kryteriów, podlega odpowiedź na każde z dwóch pytań o opinię.

Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2. oceniane łącznie:

5 – 4 pkt – dobry poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, nieliczne błędy językowe, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,

3 – 2 pkt – zadowalający poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, liczne błędy językowe, zakłócenia w płynności wypowiedzi, błędy w wymowie i intonacji,

1 – 0 pkt – bardzo ograniczona znajomość słownictwa i struktur językowych, bardzo liczne błędy językowe, brak płynności wypowiedzi, liczne błędy w wymowie i intonacji.

Uwaga!

Jeżeli zdający nie przystąpił do realizacji jednego z zadań może otrzymać maksymalnie 3 pkt za umiejętności językowe.

Punktacja na poziomie rozszerzonym

Zadanie 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego		Zadanie 2. Prezentacja tematu i dyskusja	
Prezentacja materiału stymulującego	Interpretowanie, wyrażanie opinii	Prezentacja tematu	Udział w dyskusji, wyrażanie opinii, argumentowanie
0 – 2 pkt	0 – 4 pkt	0 - 3 pkt	0 - 4 pkt
Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2.			
0 – 7 pkt			

SZCZEGÓLWE KRYTERIA OCENIANIA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Zadanie 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego

– prezentacja materiału stymulującego:

- 2 pkt. – pełna prezentacja materiału stymulującego,
- 1 pkt – niepełna prezentacja materiału stymulującego,
- 0 pkt – brak odpowiedzi lub odpowiedź niezgodna z materiałem stymulującym,

– interpretowanie, wyrażanie opinii:

- 4 pkt – odpowiedzi pełne, nie odbiegają od treści zadanych pytań,
- 3 pkt – odpowiedzi niepełne, nie odbiegają od treści zadanych pytań,
- 2 pkt – odpowiedzi niepełne, częściowo odbiegają od treści zadanych pytań,
- 1 pkt – brak odpowiedzi na niektóre pytania i / lub odpowiedzi w znacznym stopniu odbiegają od treści zadanych pytań,
- 0 pkt – brak odpowiedzi na pytania.

Zadanie 2. Prezentacja tematu i dyskusja z egzaminującym

– prezentacja tematu:

- 3 pkt – bogata treść, wielostronne ujęcie tematu, wszystkie elementy prezentacji logicznie powiązane, poprawna konstrukcja prezentacji (zawierająca wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- 2 pkt – bogata treść, jednostronne ujęcie tematu, brak spójności logicznej między niektórymi elementami prezentacji, niezbyt poprawna konstrukcja prezentacji (nie zawierająca wstępu lub zakończenia),
- 1 pkt – uboga treść, częściowo odbiegająca od tematu, brak spójności logicznej między elementami prezentacji, brak wyraźnej konstrukcji prezentacji (nie zawiera wstępu i zakończenia),
- 0 pkt – bardzo uboga treść, znacznie odbiegająca od tematu, prezentacja niespójna, chaotyczna.

Uwaga!

Jeżeli prezentacja jest w całości nie na temat, nie jest oceniana, a egzaminujący nie rozpoczyna ze zdającym dyskusji na jej temat.

- udział w dyskusji, wyrażanie opinii i argumentowanie:

- 4 pkt – pełne odpowiedzi na pytania, umiejętność obrony opinii, logiczna, wielostronna argumentacja,
- 3 pkt – pełne odpowiedzi na większość pytań, umiejętność obrony opinii, logiczna, ale jednostronna argumentacja,
- 2 pkt – niepełne odpowiedzi na pytania, braki w umiejętności obrony opinii, uboga, nie zawsze logiczna argumentacja,
- 1 pkt – niepełne odpowiedzi na większość pytań, braki w umiejętności obrony opinii, nielogiczna argumentacja lub brak argumentacji,
- 0 pkt – brak odpowiedzi na pytania.

Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2. oceniane łącznie:

- 7 – 6 pkt – bogate słownictwo i frazeologia zgodne z tematem wypowiedzi, urozmaicone struktury gramatyczne, sporadyczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,
- 5 – 4 pkt – słownictwo i frazeologia zgodne z tematem wypowiedzi, niezbyt urozmaicone struktury gramatyczne, błędy językowe nie zakłócają komunikacji, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,
- 3 – 2 pkt – podstawowe słownictwo, ograniczony zakres struktur gramatycznych, liczne powtórzenia, błędy językowe częściowo zakłócają komunikację, wypowiedź niezbyt płynna, częściowo niepoprawna wymowa i intonacja,
- 1 – 0 pkt – ubogie słownictwo, nieporadne użycie struktur składniowych, liczne błędy językowe, które uniemożliwiają lub znacznie zakłócają komunikację, brak płynności wypowiedzi, niepoprawna wymowa i intonacja.

Uwaga!

Jeżeli zdający nie przystąpił do jednego z zadań, może otrzymać maksymalnie 5 pkt za umiejętności językowe.

2. EGZAMIN PISEMNY

2.1. STRUKTURA EGZAMINU PISEMNEGO Z JĘZYKA OBCEGO

POZIOM PODSTAWOWY		POZIOM ROZSZERZONY		pkt
Czas trwania egzaminu na poziomie podstawowym: 120 minut (2h) (w tym nagranie – 20 minut)				
ARKUSZ I	Rozumienie ze słuchu			15
	Rozumienie tekstu czytanego			20
	Wypowiedź pisemna			15
Razem				50
Koniec egzaminu na poziomie podstawowym (zdający na poziomie rozszerzonym kontynuują egzamin)				
<i>PRZERWA</i>				
Czas trwania egzaminu na poziomie rozszerzonym: 180 minut (3h)				
ARKUSZ II	Rozumienie ze słuchu		Czas: 70 min (w tym nagranie 25 min)	15
	Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych			12
<i>PRZERWA</i>				
ARKUSZ III	Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych		Czas: 110 min	5
	Wypowiedź pisemna			18
Razem				50
Koniec egzaminu na poziomie rozszerzonym				

Wszyscy zdający przystępują do egzaminu na poziomie podstawowym.

2.2. OPIS EGZAMINU PISEMNEGO

1. Egzamin pisemny składa się z trzech części – jednej dla poziomu podstawowego i dwóch wyłącznie dla poziomu rozszerzonego.
2. Wszyscy zdający przystępują do egzaminu na poziomie podstawowym, wykonując zadania z arkusza I, a następnie zdający na poziomie rozszerzonym wykonują zadania z arkusza II i arkusza III.
3. Zdający może zadeklarować przystąpienie do poziomu rozszerzonego w czasie trwania egzaminu.
4. Egzamin na poziomie rozszerzonym różni się od egzaminu na poziomie podstawowym stopniem trudności tekstów, zakresem sprawdzanych umiejętności oraz kryteriami oceny.
5. Na obu poziomach w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu wykorzystywane są nagrania tekstów.
6. Podczas egzaminu zdający nie może korzystać ze słowników.
7. Poszczególne części egzaminu oddzielone są przerwami.

Poziom podstawowy

ARKUSZ I

Sprawdza umiejętności odpowiadające wymaganiom dla poziomu podstawowego:

- a) rozumienia ze słuchu – zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie wysłuchanych tekstów,
- b) rozumienia tekstu czytanego – zdający czyta teksty i rozwiązuje zadania sprawdzające ich rozumienie,
- c) pisania – zdający wykazuje się umiejętnością pisania prostych tekstów użytkowych.

Rozumienie ze słuchu

Liczba i długość tekstów: 2-3 teksty adaptowane o łącznym czasie trwania ok. 6 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań trwa 20 minut).

Rodzaje tekstów:

- komunikaty i instrukcje,
- rozmowy, wywiady, dyskusje,
- teksty narracyjne.

Typy zadań: zadania zamknięte – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór.

Rozumienie tekstu czytanego

Liczba i długość tekstów: 2-3 teksty adaptowane o łącznej długości około 1,5 strony A4.

Rodzaje tekstów:

- informacyjne,
- publicystyczne,
- literackie.

Typy zadań: zadania zamknięte – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór.

Wypowiedź pisemna

Liczba i długość wypowiedzi: 2 teksty użytkowe:

- krótszy – bez określonego limitu słów,
- dłuższy – 120-150 słów.

Formy wypowiedzi:

- krótki tekst użytkowy, np. notatka, pocztówka, ogłoszenie, zaproszenie, ankieta, wiadomość,
- dłuższy tekst użytkowy: list prywatny, prosty list formalny.

Zadania polegają na napisaniu krótkiego i dłuższego tekstu użytkowego zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami dotyczącymi treści.

Poziom rozszerzony

ARKUSZ II

Sprawdza umiejętności odpowiadające wymaganiom dla poziomu rozszerzonego:

- a) rozumienia ze słuchu – zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie wysłuchanych tekstów,
- b) rozumienia tekstu czytanego – zdający czyta teksty i rozwiązuje zadania sprawdzające ich rozumienie,
- c) rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych – zdający wykonuje zadania wykorzystując załączony tekst.

Rozumienie ze słuchu

Liczba i długość tekstów: 2-3 teksty oryginalne lub w niewielkim stopniu adaptowane o łącznym czasie trwania ok. 6 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań trwa 25 minut).

Rodzaje tekstów:

- komunikaty i instrukcje,
- rozmowy, wywiady, dyskusje,
- teksty narracyjne.

Typy zadań: zadania zamknięte – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór.

Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych

Liczba i długość tekstów : 2-3 teksty oryginalne lub w niewielkim stopniu adaptowane o łącznej długości około 2 stron A4.

Rodzaje tekstów:

- informacyjne,
- publicystyczne,
- literackie.

Typy zadań:

- zadania zamknięte do sprawdzenia rozumienia tekstu – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór,
- test luk sterowanych do sprawdzenia umiejętności rozpoznawania struktur leksykalno – gramatycznych.

ARKUSZ III

Sprawdza umiejętności odpowiadające wymaganiom dla poziomu rozszerzonego:

- a)** stosowania struktur leksykalno-gramatycznych – zdający wykonuje zadania wymagające zastosowania odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych,
- b)** pisania – zdający pisze dłuższy tekst na określony temat (do wyboru z trzech) we wskazanej formie.

Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych

Liczba zadań: 1 lub 2 zadania.

Typy zadań: zadania otwarte – transformacje, tłumaczenie fragmentów zdań, słowotwórstwo, test luk.

Wypowiedź pisemna

Liczba i długość wypowiedzi: 1 tekst o długości 200-250 słów.

Formy wypowiedzi:

- opis,
- opowiadanie,
- recenzja,
- rozprawka.

2.3. PUNKTACJA I KRYTERIA OCENIANIA EGZAMINU PISEMNEGO

Punktacja na poziomie podstawowym

ARKUSZ I

Rozumienie ze słuchu

Punktacja: **1 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 15 punktów**.

Rozumienie tekstu czytanego

Punktacja: **1 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 20 punktów**.

Wypowiedź pisemna

Krótką formą użytkową (5 punktów)

	TREŚĆ				POPRAWNOŚĆ	MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW
	Inf. 1	Inf. 2	Inf. 3	Inf. 4		
Liczba punktów	0 – 1	0 – 1	0 – 1	0 – 1	0 – 1	5

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Przy ocenie tego zadania bierze się pod uwagę głównie komunikatywność, a w mniejszym stopniu ocenia się poprawność językową.

- Przyznaje się po 1 punkcie za każdą informację zgodną z poleceniem.
- Jeżeli brak informacji lub błędy językowe uniemożliwiają jej zrozumienie, przyznaje się 0 punktów za tę informację.
- Jeżeli tekst jest poprawny pod względem językowym, tzn. nie zawiera błędów lub zawiera błędy, stanowiące nie więcej niż 25% liczby wszystkich wyrazów w tekście, przyznaje się 1 punkt za poprawność językową.
- Jeżeli tekst zawiera błędy językowe (gramatyczne, leksykalne i ortograficzne), stanowiące więcej niż 25% liczby wszystkich wyrazów w tekście, przyznaje się 0 punktów za poprawność językową.
- Punkt za poprawność przyznaje się, jeśli tekst zawiera więcej niż połowę wymaganych informacji.

Dłuższą formą użytkową (10 punktów)

	TREŚĆ				FORMA	BOGACTWO JĘZYKOWE	POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW
	Inf. 1	Inf. 2	Inf. 3	Inf. 4				
Liczba punktów	0-0,5-1	0-0,5-1	0-0,5-1	0-0,5-1	0 - 1 - 2	0 - 1 - 2	0 - 1 - 2	10

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Przy ocenie tego zadania bierze się pod uwagę treść, formę, bogactwo językowe i poprawność językową.

Treść:

Przyznaje się maksymalnie po 1 punkcie **za każdą** informację.

- 1 pkt – informacja zawiera wszystkie elementy określone w poleceniu,
- 0,5 pkt – informacja zawiera część elementów określonych w poleceniu,
- 0 pkt – brak informacji lub błędy językowe uniemożliwiają jej zrozumienie.

Forma:

- 2 pkt – wypowiedź zgodna z wymaganą formą,
 - układ tekstu spójny, logiczny,
 - objętość pracy może przekroczyć podane granice do $\pm 10\%$,
- 1 pkt – wypowiedź częściowo zgodna z wymaganą formą,
 - układ tekstu częściowo spójny, logiczny,
 - objętość pracy może przekroczyć podane granice do $\pm 15\%$,
- 0 pkt – praca jest niezgodna z wymaganą formą (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**),
 - układ tekstu niespójny, chaotyczny,
 - objętość pracy przekracza podane granice ponad $\pm 15\%$.

Bogactwo językowe:

- 2 pkt – zróżnicowane struktury gramatyczne,
 - urozmaicone słownictwo i frazeologia,
- 1 pkt – mało zróżnicowane struktury gramatyczne,
 - mało urozmaicone słownictwo i frazeologia,
- 0 pkt – niezróżnicowane struktury gramatyczne,
 - bardzo ubogie słownictwo i frazeologia,
 - praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**).

Poprawność językowa:

- 2 pkt – błędy gramatyczne i/lub leksykalne i/lub ortograficzne, stanowiące od 0 do 15% liczby wszystkich wyrazów,
- 1 pkt – błędy gramatyczne i/lub leksykalne i/lub ortograficzne, stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 25% liczby wszystkich wyrazów,
- 0 pkt – błędy gramatyczne i/lub leksykalne i/lub ortograficzne, stanowiące powyżej 25% liczby wyrazów,
 - praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu, (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**).

UWAGA !

W obu zadaniach nie uwzględnia się błędów stylistycznych i interpunkcyjnych.

Jeżeli praca jest nieczytelna lub całkowicie niezgodna z tematem lub z poleceniem, nie podlega ocenie.

W punktacji wypowiedzi uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysgrafię i dysortografię zdającego.

Punktacja na poziomie rozszerzonym

ARKUSZ II

Rozumienie ze słuchu

Punktacja: **1 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 15 punktów**.

Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych

Punktacja: **1 pkt** za każdy element zadań sprawdzających rozumienie tekstu czytanego (8 - 9 elementów) oraz **0,5 pkt** za każdy element zadań sprawdzających rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych (6-8 elementów) – **razem 12 punktów**.

ARKUSZ III

Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych

Punktacja: **0,5 pkt** za każdy element zadań – **razem 5 punktów**.

Wypowiedź pisemna (18 punktów)

ZADANIE	Treść			Kompozycja			Bogactwo językowe			Poprawność językowa			Razem pkt
Maksymalna liczba punktów	5			4			5			4			18
Poziom	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	
Liczba uzyskanych punktów	5	4-3-2	1-0	4	3-2	1-0	5	4-3-2	1-0	4	3-2	1-0	

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

1. W kryterium kompozycji i poprawności językowej wyodrębnione zostały **kryteria główne i drugorzędne**, przy czym kryteria główne mają dwukrotnie większą wagę niż kryteria drugorzędne. Kryteria drugorzędne podane zostały w tabeli kursywą.
2. Praca nieczytelna i całkowicie niezgodna z poleceniem nie podlega ocenie.
3. W punktacji wypowiedzi uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysgrafię i dysortografię zdającego.

ROZPRAWKA

	Kryterium oceny	A	B	C
	zdający:	zdający:	zdający:	zdający:
POZIOM MERYTORYCZNY	I. TREŚĆ rozumie wybrany temat, dostosowuje treść do formy wypowiedzi: – formułuje tezę, – omawia temat, – podsumowuje temat , zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).	1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. prawidłowo formułuje tezę/ antytezę adekwatną do tematu, 3. omawia temat, trafnie dobierając argumenty za i przeciw, 4. podsumowuje temat, 5. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem, 2. formułuje tezę/antytezę pozostającą w związku z tematem, 3. omawia temat, częściowo trafnie dobierając argumenty za i przeciw, 4. podejmuje próbę podsumowania tematu, 5. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. nieudolnie formułuje tezę/ antytezę lub nie formułuje jej, 3. omawia temat, często nietrafnie dobierając lub pomijając argumenty za i przeciw, 4. podsumowanie nie wynika z tekstu rozprawki lub nie podsumowuje tematu, 5. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM KOMPZYCJI	II. KOMPZYCJA: tworzy spójny tekst, uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy, graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.	1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.	1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%.	1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.	1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia 3. stosuje nieporadny styl, lecz praca jest zrozumiała.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii, i interpunkcji.	1. pisze pracę bezbłędną lub popełnia drobne, sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, niezakłócające komunikacji, 2. popełnia nieliczne błędy ortograficzne, niezmiennające znaczenia wyrazów, 3. popełnia sporadyczne błędy interpunkcyjne.	1. popełnia dość liczne błędy gramatyczne i leksykalne niezakłócające komunikacji lub zakłócające w nieznacznym stopniu komunikację, 2. popełnia błędy ortograficzne, niezmiennające znaczenia wyrazów lub/i popełnia nieliczne błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazów, 3. popełnia dość liczne błędy interpunkcyjne.	1. popełnia liczne błędy gramatyczne i leksykalne, 2. popełnia liczne błędy ortograficzne, 3. popełnia liczne błędy interpunkcyjne.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0

RECENZJA

	Kryterium oceny	A	B	C
	zdający:	zdający:	zdający:	zdający:
POZIOM MERYTORYCZNY	<p>I. TREŚĆ rozumie wybrany temat,</p> <p>dostosowuje treść do formy wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje informacje o recenzowanej pozycji, - podaje informacje o zawartości treściowej recenzowanej pozycji, - ocenia, - poleca bądź nie, podając przyczyny, <p>zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. podaje pełną informację o recenzowanej pozycji (twórca, okoliczności powstania dzieła, okoliczności odbioru), 3. podaje krótką informację o zawartości treściowej recenzowanej pozycji (np. skrót fabuły, prezentacja głównych postaci, problematyki), 4. dokonuje pełnej, wieloaspektowej oceny (np. fabuły, akcji, pracy reżysera, gry aktorów, scenografii, opracowania muzycznego, sposobu ekspozycji obiektów na wystawie), 5. poleca bądź odradza, wskazując na walory/wady recenzowanej pozycji, 6. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem 2. podaje częściową informację o recenzowanej pozycji lub pomija niektóre istotne informacje, 3. podaje zbyt szczegółową lub zbyt ogólną informację o zawartości treściowej utworu, 4. dokonuje niepełnej oceny uwzględniając niektóre elementy, 5. poleca bądź odradza, nie wskazując na walory/wady recenzowanej pozycji, 6. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. podaje ogólnikową, mało konkretną informację o recenzowanej pozycji lub pomija większość informacji, 3. streszcza utwór lub nie przedstawia zawartości treściowej recenzowanej pozycji, 4. dokonuje bardzo pobieżnej oceny lub nie dokonuje oceny, 5. nie poleca ani nie odradza recenzowanej pozycji, 6. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM KOMPOZYCJI	<p>II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst,</p> <p>uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy,</p> <p>graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	<p>III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, uwzględniając specjalistyczne słownictwo z danej dziedziny sztuki, 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 3. stosuje nieporadny styl, lecz praca jest zrozumiała.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
	<p>IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii</p> <p>i interpunkcji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. pisze pracę bezbłędną lub popełnia drobne, sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, niezakłócające komunikacji, 2. popełnia nieliczne błędy ortograficzne, niezmiennające znaczenia wyrazów, 3. popełnia sporadyczne błędy interpunkcyjne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. popełnia dość liczne błędy gramatyczne i leksykalne niezakłócające komunikacji lub zakłócające w nieznacznym stopniu komunikację, 2. popełnia błędy ortograficzne, niezmiennające znaczenia wyrazów lub/i popełnia nieliczne błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazów, 3. popełnia dość liczne błędy interpunkcyjne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. popełnia liczne błędy gramatyczne i leksykalne, 2. popełnia liczne błędy ortograficzne, 3. popełnia liczne błędy interpunkcyjne.
PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0	

OPOWIADANIE

	Kryterium oceny	A	B	C
	zdający:	zdający:	zdający:	zdający:
POZIOM MERYTORYCZNY	I. TREŚĆ rozumie wybrany temat, dostosowuje treść do formy: – określa tło akcji, – odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego, – przedstawia wydarzenie główne, – opisuje reakcje ludzi, przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia, zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).	1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. określa czas, miejsce wydarzeń i bohaterów, 3. logicznie odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego, 4. szczegółowo przedstawia wydarzenie główne, 5. przekonująco opisuje reakcje ludzi, lub/i przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia, 6. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem 2. określa tylko dwa z trzech elementów (czas, miejsce wydarzeń, bohaterów), 3. nie zawsze logicznie odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego, 4. niezbyt szczegółowo przedstawia wydarzenie główne, 5. nie w pełni przekonująco opisuje reakcje ludzi, lub/i przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia, 6. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. określa tylko jeden z trzech elementów (czas, miejsce wydarzeń, bohaterów) lub nie określa ich, 3. przedstawia wydarzenia nie tworzące logicznego ciągu, 4. nie przedstawia wydarzenia głównego, 5. nie opisuje reakcji ludzi, lub/i nie przedstawia wniosków i konsekwencji wydarzeń, 6. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM KOMPOZYCJI	II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst, uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy, graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.	1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.	1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%.	1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.	1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 3. stosuje nieporadny styl, lecz praca jest zrozumiała.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii i interpunkcji	1. pisze pracę bezbłędną lub popełnia drobne, sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, niezakłócające komunikacji, 2. popełnia nieliczne błędy ortograficzne, niezmiennające znaczenia wyrazów, 3. popełnia sporadyczne błędy interpunkcyjne.	1. popełnia dość liczne błędy gramatyczne i leksykalne niezakłócające komunikacji lub zakłócające w nieznacznym stopniu komunikację, 2. popełnia błędy ortograficzne, niezmiennające znaczenia wyrazów lub/i popełnia nieliczne błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazów, 3. popełnia dość liczne błędy interpunkcyjne.	1. popełnia liczne błędy gramatyczne i leksykalne, 2. popełnia liczne błędy ortograficzne, 3. popełnia liczne błędy interpunkcyjne.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0

OPIS

Kryterium oceny		A	B	C
zdający:		zdający:	zdający:	zdający:
POZIOM MERYTORYCZNY	I. TREŚĆ rozumie wybrany temat, dostosowuje treść do formy: – przedstawia informacje na temat opisywanej osoby/ miejsca, zdarzenia, – opisując zachowuje logiczny porządek, np. zasadę od ogółu do szczegółu, – przedstawia swoje opinie na temat opisywanej osoby/ miejsca / zdarzenia, – zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).	1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. przedstawia istotne informacje na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, 3. opisuje, zachowując logiczny porządek, np. od ogółu do szczegółu, 4. przedstawia swoje opinie i uzasadnia je, 5. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem, 2. przedstawia ogólne informacje na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, 3. opisuje, zachowując w przeważającej części pracy logiczny porządek, np. od ogółu do szczegółu, 4. przedstawia swoje opinie, częściowo uzasadnia je, 5. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. przedstawia zbyt mało informacji na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, 3. opisuje najczęściej nie zachowując logicznego porządku, 4. przedstawia swoje opinie lecz nie uzasadnia ich lub nie przedstawia swoich opinii, 5. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM KOMPOZYCJI	II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst, uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy, graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.	1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.	1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie, zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%.	1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.	1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, (np. przymiotniki, przyimki, przysłówki miejsca, czasowniki dynamiczne), 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 3. stosuje nieporadny styl, lecz praca jest zrozumiała.
	PUNKTACJA 5 pkt	5	4 – 3 – 2	1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii i interpunkcji	1. pisze pracę bezbłędną lub popełnia drobne, sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, niezakłócające komunikacji, 2. popełnia nieliczne błędy ortograficzne, niezmienną znaczenia wyrazów, 3. popełnia sporadyczne błędy interpunkcyjne.	1. popełnia dość liczne błędy gramatyczne i leksykalne niezakłócające komunikacji lub zakłócające w nieznanym stopniu komunikację, 2. popełnia błędy ortograficzne, niezmienną znaczenia wyrazów lub/i popełnia nieliczne błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazów, 3. popełnia dość liczne błędy interpunkcyjne.	1. popełnia liczne błędy gramatyczne i leksykalne, 2. popełnia liczne błędy ortograficzne, 3. popełnia liczne błędy interpunkcyjne.
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3 – 2	1 – 0

V. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE

Standardy wymagań, będące podstawą przeprowadzania egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych obejmują, zgodnie z *Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego*, pięć obszarów, oznaczonych cyframi rzymskimi:

- I. Wiadomości
- II. Odbiór tekstu (recepcja)
- III. Tworzenie tekstu (produkcja)
- IV. Reagowanie językowe (interakcja)
- V. Przetwarzanie tekstu (mediacja)

Wiadomości z obszaru I są najczęściej sprawdzane poprzez umiejętności z pozostałych obszarów, II-V.

W ramach każdego obszaru cyframi arabskimi oznaczono standardy, przedstawiające umiejętności, które będą sprawdzane na egzaminie maturalnym. Podpunkty oznaczone literami przedstawiają:

- w obszarze I – zakres treści nauczania, na podstawie których może być podczas egzaminu sprawdzany stopień opanowania określonej w standardzie umiejętności,
- w pozostałych obszarach – umiejętności szczegółowe, będące doprecyzowaniem zapisu poszczególnych standardów.

Schemat ten dotyczy poziomu podstawowego i rozszerzonego.

Poziom podstawowy standardów jest zgodny z podstawą programową B, a poziom rozszerzony z podstawą programową A.

Przedstawione poniżej standardy wymagań egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych są dosłownym przeniesieniem fragmentu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 kwietnia 2003 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów.

STANDARDY WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO

I. Zdający zna:

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
1) proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem fonetycznym, ortograficznym, morfosyntaktycznym i leksykalnym, w zakresie następujących tematów: a) człowiek – dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, b) dom – miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie mieszkania,	1) różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi poprawnych pod względem fonetycznym, ortograficznym, morfosyntaktycznym i leksykalnym, w zakresie następujących tematów: a) człowiek – dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, problemy etyczne, b) dom – miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania,

<ul style="list-style-type: none"> c) szkoła – przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne, d) praca – popularne zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, e) życie rodzinne i towarzyskie – okresy życia, członkowie rodziny, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, f) żywienie – artykuły spożywcze, przygotowanie potraw, posiłki, lokale gastronomiczne, g) zakupy i usługi – rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, h) podróżowanie i turystyka – środki transportu, baza noclegowa, informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie, wypadki i awarie, i) kultura – podstawowe dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, j) sport – popularne dyscypliny sportu, podstawowy sprzęt sportowy, imprezy sportowe, k) zdrowie – higieniczny tryb życia, podstawowe schorzenia, ich objawy i leczenie, niepełnosprawni, uzależnienia, l) nauka, technika – odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, m) świat przyrody – klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, n) państwo i społeczeństwo – struktura państwa, urzędy, organizacje międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, o) elementy wiedzy o krajach obszaru językowego, którego język jest zdawany, 	<ul style="list-style-type: none"> c) szkoła – przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne, system oświaty, d) praca – zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy, e) życie rodzinne i towarzyskie – okresy życia, członkowie rodziny, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy, f) żywienie – artykuły spożywcze, przygotowanie potraw, posiłki, lokale gastronomiczne, diety, g) zakupy i usługi – rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, reklamacja, korzystanie z usług, środki płatnicze, banki, ubezpieczenia, h) podróżowanie i turystyka – środki transportu, baza noclegowa, informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie, wypadki i awarie, i) kultura – dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, j) sport – dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy, sporty ekstremalne, k) zdrowie – higieniczny tryb życia, schorzenia, ich przyczyny, objawy i leczenie, niepełnosprawni, uzależnienia, system ochrony zdrowia, l) nauka, technika – odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z urządzeń technicznych, współczesne środki przekazu i przetwarzania informacji, m) świat przyrody – klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna, n) państwo i społeczeństwo – struktura państwa, urzędy, organizacje międzynarodowe, problemy i konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna, partie i politycy, kościoły i religie, gospodarka, o) elementy wiedzy o krajach obszaru językowego, którego język jest zdawany,
--	--

<p>2) zasady konstruowania różnych form prostych wypowiedzi:</p> <p>a) ustnych – formy nawiązywania kontaktu z rozmówcą, przekazywania komunikatu i kończenia rozmowy,</p> <p>b) pisemnych – ogłoszenia, notatki, ankiety, pocztówki, zaproszenia, listu prywatnego, prostego listu formalnego,</p> <p>3) podstawowe realia socjokulturowe danego obszaru językowego i Polski, z uwzględnieniem tematyki integracji europejskiej i kontekstu międzykulturowego.</p>	<p>2) zasady konstruowania różnych form wypowiedzi:</p> <p>a) ustnych – formy nawiązywania kontaktu z rozmówcą, przekazywania komunikatu i kończenia rozmowy, zasady prezentacji,</p> <p>b) pisemnych – ogłoszenia, notatki, ankiety, pocztówki, zaproszenia, listu prywatnego, prostego listu formalnego, opisu, rozprawki, recenzji, opowiadania,</p> <p>3) realia socjokulturowe danego obszaru językowego i Polski, z uwzględnieniem tematyki integracji europejskiej i kontekstu międzykulturowego,</p> <p>4) normy socjokulturowe pomagające w funkcjonowaniu na rynku pracy.</p>
---	--

II. Zdający wykazuje się umiejętnością odbioru tekstu w zakresie:

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
<p>1) rozumienia ze słuchu tekstu prostego pod względem treści i o niewielkim stopniu zróżnicowania struktur leksykalno-gramatycznych, czyli:</p> <p>a) określania głównej myśli tekstu,</p> <p>b) określania głównych myśli poszczególnych części tekstu,</p> <p>c) stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje,</p> <p>d) wyselekcjonowania informacji,</p> <p>e) określania intencji autora lub nadawcy tekstu,</p> <p>f) rozróżniania formalnego i nieformalnego stylu tekstu,</p> <p>g) określania kontekstu sytuacyjnego (miejsca, czasu, warunków, uczestników),</p>	<p>1) rozumienia ze słuchu tekstu bogatego pod względem treści i o wysokim stopniu zróżnicowania struktur leksykalno-gramatycznych, czyli:</p> <p>a) określania głównej myśli tekstu,</p> <p>b) określania głównych myśli poszczególnych części tekstu,</p> <p>c) stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje,</p> <p>d) wyselekcjonowania informacji,</p> <p>e) określania intencji autora lub nadawcy tekstu,</p> <p>f) rozróżniania formalnego i nieformalnego stylu tekstu,</p> <p>g) określania kontekstu sytuacyjnego (miejsca, czasu, warunków, uczestników),</p>
<p>2) rozumienia tekstu czytanego, prostego pod względem treści i stopnia zróżnicowania struktur leksykalno-gramatycznych, czyli:</p> <p>a) określania głównej myśli tekstu,</p> <p>b) określania głównych myśli poszczególnych części tekstu,</p> <p>c) stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje,</p> <p>d) wyselekcjonowania informacji,</p> <p>e) określania intencji autora tekstu,</p>	<p>2) rozumienia tekstu czytanego, bogatego pod względem treści i o wysokim stopniu zróżnicowania struktur leksykalno-gramatycznych, czyli:</p> <p>a) określania głównej myśli tekstu,</p> <p>b) określania głównych myśli poszczególnych części tekstu,</p> <p>c) stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje,</p> <p>d) wyselekcjonowania informacji,</p> <p>e) określania intencji autora tekstu,</p>

<ul style="list-style-type: none"> f) rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu, g) określania kontekstu komunikacyjnego (nadawca – odbiorca, forma wypowiedzi), h) rozróżniania formalnego i nieformalnego stylu tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> f) rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu, g) określania kontekstu komunikacyjnego (nadawca – odbiorca, forma wypowiedzi), h) rozróżniania formalnego i nieformalnego stylu tekstu, i) oddzielania faktów od opinii, j) rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście.
--	---

III. Zdający wykazuje się umiejętnością tworzenia tekstu w postaci:

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
<p>1) krótkiej wypowiedzi ustnej, uwzględniającej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności, b) relacjonowanie wydarzeń, c) przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii, d) poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji, 	<p>1) dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi ustnej, uwzględniającej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności, b) relacjonowanie wydarzeń, c) przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii, projektów, działań, d) poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji, e) przedstawianie faktów oraz opinii innych osób,
<p>2) krótkiej wypowiedzi pisemnej, uwzględniającej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności, b) relacjonowanie wydarzeń, c) wyrażanie stanów emocjonalnych, d) przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii, e) poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji, f) wypowiedzianie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów. 	<p>2) dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi pisemnej, uwzględniającej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności, b) relacjonowanie wydarzeń, c) wyrażanie różnorodnych intencji oraz stanów emocjonalnych, d) przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób, e) poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji, f) wypowiedzianie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów.

IV. Zdający wykazuje się umiejętnością reagowania językowego w zakresie:

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
<p>1) mówienia, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) uczestniczenia w prostej rozmowie – inicjowania jej, podtrzymywania oraz kończenia, b) uzyskiwania, udzielania lub odmowy informacji, wyjaśnień, pozwoleń, c) prowadzenia prostych negocjacji w sytuacjach życia codziennego, d) poprawnego stosowania środków językowych służących do wyrażania różnorodnych intencji oraz stanów emocjonalnych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, 	<p>1) mówienia, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) uczestniczenia w dyskusji – udzielania informacji, wyjaśnień, argumentowania, wyrażania i obrony własnych opinii i poglądów, b) interpretowania i komentowania przedstawionych faktów oraz opinii innych osób, c) dokonywania podsumowania dyskusji, rozmów i wypowiedzi, d) poprawnego stosowania środków językowych służących do wyrażania różnorodnych intencji oraz stanów emocjonalnych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej,
<p>2) pisanie prostej wypowiedzi, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyrażania stanów emocjonalnych, będących reakcją na informacje zawarte w przedstawionych tekstach, b) uzyskiwania, udzielania, przekazywania lub odmowy informacji, wyjaśnień, pozwoleń, c) poprawnego stosowania środków językowych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej. 	<p>2) pisanie wypowiedzi bogatej pod względem treści i o zróżnicowanych strukturach leksykalno-gramatycznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyrażania stanów emocjonalnych, będących reakcją na informacje zawarte w przedstawionych tekstach, b) uzyskiwania, udzielania, przekazywania lub odmowy informacji, wyjaśnień, pozwoleń, c) poprawnego stosowania środków językowych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej.

V. Zdający wykazuje się umiejętnością przetwarzania tekstu w zakresie:

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
<p>1) mówienia, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku obcym lub języku polskim oraz treści materiałów ikonograficznych,</p>	<p>1) mówienia, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku obcym lub języku polskim oraz treści materiałów ikonograficznych, b) stosowania zmiany rejestru, stylu lub formy tekstu,

<p>2) pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku obcym lub języku polskim.</p>	<p>2) pisania, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku obcym lub języku polskim, b) stosowania zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.
--	--

Z zapisów ustawowych wynika, że Informator powinien zawierać szczegółowy opis zakresu egzaminu. Standardy, będące podstawą egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych, są tak sformułowane, że zawierają szczegółowe opisy wymagań zakresu wiedzy i umiejętności, stanowią więc właściwą wskazówkę dla konstruktorów arkuszy egzaminacyjnych oraz dla osób przygotowujących się do egzaminu maturalnego, dlatego też nie wymagają dodatkowych objaśnień.

Do standardów wymagań egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych dla poziomu podstawowego i rozszerzonego dołączona została tabela zawierająca zakres struktur gramatycznych.

ZAKRES STRUKTUR GRAMATYCZNYCH DO OPANOWANIA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM I ROZSZERZONYM.

Zagadnienia wymagane wyłącznie na poziomie rozszerzonym zostały wyróżnione **tłustym drukiem**

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
Składnia	
<p>1. Zdania oznajmujące i pytające w czasach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Simple Present, - Present Continuous, - Present Perfect, - Present Perfect Continuous, - Simple Past, - Past Continuous, - Past Perfect, - Simple Future, - Future Continuous, - Future Simple in the Past. <p>2. Zdania rozkazujące.</p> <p>3. Zdania z podmiotem <i>it</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla określania czasu, pogody, temperatury i odległości, - w konstrukcji z <i>for/of</i> + dopełnienie + bezokolicznik, - w konstrukcji z bezokolicznikiem (np. <i>It's time to go.</i>). 	<p>1. Zdania oznajmujące i pytające w czasach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Simple Present, - Present Continuous, - Present Perfect, - Present Perfect Continuous, - Simple Past, - Past Continuous, - Past Perfect, - Past Perfect Continuous, - Simple Future, - Future Continuous, - Future Perfect, - Future Perfect Continuous, - Future Simple in the Past, - Future Perfect in the Past. <p>2. Zdania rozkazujące.</p> <p>3. Zdania z podmiotem <i>it</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla określania czasu, pogody, temperatury i odległości, - w tzw. Cleft sentences (np. <i>It was only last week that he was awarded that prize.</i>), - w zdaniach w stronie biernej

4. Zdania z podmiotem *there* ograniczone do: *there is/are, was/were, will be.*

5. Pytania typu Question Tags.

6. Zdania z dwoma dopełnieniami.

7. Zdania w stronie biernej w czasach: Simple Present, Simple Past, Present Perfect, Simple Future, Past Perfect.

8. Pytania pośrednie.

9. Zdania w mowie zależnej (twierdzenia, pytania i rozkazy) z czasownikami typu *say, tell, ask* i następstwo czasów.

10. Zdania współrzędnie złożone.

11. Zdania podrzędnie złożone:

- podmiotowe (np. *What I know about it is confidential.*),

- dopełnieniowe (np. *He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party.*),

- przydawkowe ograniczające i opisujące (np. *The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess.*),

- okolicznikowe:

~ celu (np. *I phoned him to tell him the news.*),

~ czasu (np. *Say your name when they ask you.*),

~ miejsca (np. *They found themselves where they had never been before.*),

~ porównawcze (np. *Sylvia's garden is as big as Margaret's [is].*

(np. *It is believed that he can be elected president.*),

- w konstrukcji z *for/of* + dopełnienie + bezokolicznik,

- z **-ing** ograniczone do zwrotów ***it's worth i it's no use,***

- w konstrukcji z bezokolicznikiem (np. *It's time to go.*).

4. Zdania z podmiotem *there*.

5. Pytania typu Question Tags , **"reply questions"** i **Question Tags po trybie rozkazującym, dopowiedzenia z inwersją typu: *So do I, Nor/neither do I.***

6. Zdania z dwoma dopełnieniami.

7. Zdania w stronie biernej w czasach: Simple Present, **Present Continuous**, Simple Past, **Past Continuous**, Present Perfect, Simple Future, Past Perfect **oraz z czasownikami *see, hear, make i help,* zdania typu: *He is/was known to be... He is/was known to have been, Passive Gerund (np. *She likes being admired*), Passive Infinitive (np. *They hoped to be invited.*).***

8. Pytania pośrednie.

9. Zdania w mowie zależnej (twierdzenia, pytania i rozkazy, **równoważniki zdań, krótkie odpowiedzi, Question Tags**) z różnymi czasownikami wprowadzającymi (np.: ***deny, accuse, suggest***) i następstwo czasów, **zдания w mowie zależnej nie wymagające zmiany czasów, *if* w porównaniu z *whether.***

10. Zdania współrzędnie złożone.

11. Zdania podrzędnie złożone:

- podmiotowe (np. *What I know about it is confidential.*),

- **orzecznikowe (np. *The problem is that we need help.*),**

- dopełnieniowe (np. *He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party. **All I did was (to) send him an apology.***),

- przydawkowe ograniczające i opisujące (np. *The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess.*),

- okolicznikowe:

~ celu (np. *I did it so as to save him time. **The Government passed that law in order that / so [that] this kind of antisocial behaviour could be punished.***),

~ czasu (np. *Say your name when they ask you. Once he said it, everything changed.*),

~ miejsca (np. *They found themselves where they had never been before.*),

~ porównawcze (np. *Sylvia's garden is as big as Margaret's [is].*

I respect him more than words can say. Jake has as much courage as his older brother [has].),

~ przyczyny (np. *I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.*),

~ przyzwolenia (np. *Although he was big and strong, he didn't want to fight.*),

~ skutku (np. *I worked till late so I was tired.*),

~ warunku (typu 0, I, II,) (np. *If too many people come, what shall we do? If he changed his ways he'd have more friends.*).

13. Konstrukcje bezokolicznikowe i gerundialne:

- czasownik + bezokolicznik (w tym *used to*),
- czasownik + rzeczownik odstępny (gerund),
- czasownik + dopełnienie + bezokolicznik,
- czasownik + dopełnienie + bezokolicznik bez *to*,
- konstrukcje typu : *I'm glad to see you., too + przymiotnik + bezokolicznik* (np. *too old to work*),
- wyrażenie *to be going to*.

14. Konstrukcja: *have something done*.

15. Zdania wykrzyknikowe.

*I respect him more than words can say. Jake has as much courage as his older brother [has]. **The older I get, the happier I am. He speaks to me as if/though I were a child. He looks as if he's tired. She speaks several languages as do her parents.***),

~ przyczyny (np. *I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.*),

~ przyzwolenia (np. *Although he was big and strong, he didn't want to fight.*),

~ skutku (np. *I worked till late so I was tired.*),

~ sposobu (np. *She runs her business exactly as her two brothers do.*),

~ stopnia (np. *So much was he engaged in his work, that he didn't hear anyone.*),

~ warunku (typu 0, I, II, **III i mieszane**) (np. *If too many people come, what shall we do? If he changed his ways he'd have more friends. **If he knew English he'd have represented Poland at last month's conference in Great Britain. If he had gone to bed earlier yesterday he wouldn't be so tired today.***),

- inwersja w zdaniach warunkowych,
- *will* i *would* po *if*.

12. Zdania wyrażające życzenie lub przypuszczenie z wyrażeniami *I wish, I'd rather, I'd sooner, I'd prefer, you'd better, suppose, supposing, if only, it's high time*.

13. Konstrukcje bezokolicznikowe,

imiesłowne i gerundialne:

- czasownik + bezokolicznik (w tym *used to* i **to be supposed to**),
- czasownik + rzeczownik odstępny (gerund),
- czasownik + dopełnienie + bezokolicznik,
- czasownik + dopełnienie + bezokolicznik bez *to*,
- konstrukcje typu: *I'm glad to see you., too + przymiotnik + bezokolicznik* (np. *too old to work*),
- wyrażenie *to be going to*,
- **czasownik + dopełnienie + imiesłów czynny,**
- **czasownik + dopełnienie + imiesłów bierny,**
- **konstrukcje z bezokolicznikiem typu: *He was the first to come*.**

14. Konstrukcja: *have something done, get sth done, have sb do sth, get sb to do sth*.

15. Zdania wykrzyknikowe.

16. Inwersja stylistyczna i inne formy

	<p>emfatyczne w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po wyrażeniach przeczących i ograniczających, (np. <i>seldom, rarely, hardly, never, only</i>) lub przysłówkowych okolicznikach miejsca (np. <i>Rarely do I see so much enthusiasm in her eyes. Under no condition must you leave the town. Here comes the bride. Far in the distance was a crowd of people.</i>), - cleft sentences (np. <i>It was John who told me that. What I like about him is his smile.</i>), - zastosowanie <i>do</i> i <i>did</i> (np. <i>You do look nice today. Do come in. I did tell you.</i>).
<p>Czasowniki</p>	
<p>1. Bezokolicznik i formy osobowe.</p> <p>2. Czasowniki posiłkowe.</p> <p>3. Czasowniki modalne z bezokolicznikiem zwykłym (np. <i>He must do it.</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Can</i> używany do wyrażenia umiejętności, przypuszczenia, prośby, przyzwolenia oraz z tzw. czasownikami postrzegania, - <i>Could</i> używany do wyrażenia umiejętności, możliwości lub w trybie warunkowym, próśb oraz z czasownikami postrzegania, możliwości w czasie przeszłym, gdy ta możliwość nie została wykorzystana, - <i>May</i> używany do wyrażenia przypuszczenia i prawdopodobieństwa w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości oraz przyzwolenia i pytania o przyzwolenie, - <i>Might</i> używany do wyrażenia przypuszczenia i prawdopodobieństwa w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości, przyzwolenia oraz w bardzo grzecznych prośbach, - <i>Must</i> używany do wyrażenia przypuszczenia graniczącego z pewnością w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości lub konieczności, w tym <i>mustn't</i> do wyrażenia zakazu i <i>needn't</i> dla wyrażenia braku konieczności w odniesieniu do teraźniejszości, 	<p>1. Bezokolicznik, bezokolicznik przeszły i formy osobowe.</p> <p>2. Czasowniki posiłkowe.</p> <p>3. Czasowniki modalne z bezokolicznikiem zwykłym, zwykłym ciągłym, perfektywnym i perfektywnym ciągłym (np. <i>He must do it. He must have done it. He can't be working in the garden now. They must have been drinking.</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Can</i> używany do wyrażenia umiejętności, przypuszczenia, prośby, przyzwolenia oraz z tzw. czasownikami postrzegania, - <i>Could</i> używany do wyrażenia umiejętności, możliwości w przeszłości lub w trybie warunkowym, próśb oraz z czasownikami postrzegania, możliwości w czasie przeszłym, gdy ta możliwość nie została wykorzystana, irytacji związanej z niewykonaniem czegoś przez kogoś, - <i>May</i> używany do wyrażenia przypuszczenia i prawdopodobieństwa w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości i przeszłości oraz przyzwolenia i pytania o przyzwolenie, may as well, - <i>Might</i> używany do wyrażenia przypuszczenia i prawdopodobieństwa w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości i przeszłości, irytacji związanej z niewykonaniem czegoś przez kogoś, przyzwolenia oraz w bardzo grzecznych prośbach, might as well, - <i>Must</i> używany do wyrażenia przypuszczenia graniczącego z pewnością w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości i przeszłości lub konieczności, w tym <i>mustn't</i> do wyrażenia zakazu i <i>needn't</i> dla wyrażenia braku konieczności w odniesieniu do teraźniejszości lub czynności wykonanej w przeszłości,

- *Will* używany do wyrażenia postanowienia lub prośby lub pewności,

- *Shall* używany do wyrażenia propozycji, ofert i sugestii,

- *Would* używany do wyrażenia przypuszczenia w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości, próśb i ofert z *like*,

- *Should* i *ought to* używane do wyrażenia powinności lub krytyki w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości lub prawdopodobieństwa.

4. Tryb rozkazujący.

5. Czasowniki regularne i nieregularne.

6. Imiesłów czynny i bierny.

7. Czasowniki wyrażające stany i czynności – różnice w użyciu czasów.

8. Czasowniki złożone (Phrasal Verbs).

9. Budowa słowotwórcza czasownika.

10. Czasy gramatyczne:

- Simple Present używany do wyrażenia czynności lub stanów trwających nieprzerwanie lub powtarzających się, czynności mających charakter stały, rozkładów czasowych w zdaniach warunkowych typu 0 i I, w zdaniach czasowych,

- Present Continuous używany do wyrażenia czynności odbywającej się w tej chwili, w bieżącym okresie czasu lub w najbliższej przyszłości,

- Present Perfect używany do wyrażenia czynności lub stanów, które miały miejsce ostatnio lub które nastąpiły lub nie nastąpiły w przeszłości i trwają do teraz lub ich skutki mają wpływ na sytuację obecną lub nastąpiły w okresie czasu obejmującym chwilę obecną,

- Present Perfect Continuous używany do wyrażenia czynności, która zaczęła się w przeszłości i trwa do teraz lub już się skończyła, a jej skutki są nadal widoczne lub takiej, która dopiero co się skończyła,

- *Will* używany do wyrażenia postanowienia lub prośby, pewności oraz

przypuszczenia, jak również niechęci do wykonania czegoś lub odmowy oraz charakterystycznego, typowego zachowania, w tzw. Coloured Future,

- *Shall* używany do wyrażenia propozycji, ofert i sugestii oraz, **w stylu formalnym, zasad i reguł, w tzw. Coloured Future,**

- *Would* używany do wyrażenia przypuszczenia w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości i **przeszłości**, próśb i ofert z *like* i **prefer, wouldn't do wyrażania braku chęci do wykonania jakiejś czynności w przeszłości oraz charakterystycznego, typowego zachowania w przeszłości,**

- *Should* i *ought to* używane do wyrażenia powinności lub krytyki w odniesieniu do teraźniejszości, przyszłości lub **przeszłości** i prawdopodobieństwa,

- **Dare, need, needn't have w porównaniu z didn't need.**

4. Tryb rozkazujący.

5. Czasowniki regularne i nieregularne.

6. Imiesłów czynny i bierny.

7. Czasowniki wyrażające stany i czynności – różnice w użyciu czasów.

8. Czasowniki złożone (Phrasal Verbs).

9. Budowa słowotwórcza czasownika.

10. Czasy gramatyczne:

- Simple Present używany do wyrażenia czynności lub stanów trwających nieprzerwanie lub powtarzających się, czynności mających charakter stały, rozkładów czasowych, **komentarzy i w opowiadaniach i relacjach sportowych, w instrukcjach,** w zdaniach warunkowych typu 0 i I, w zdaniach czasowych,

- Present Continuous używany do wyrażenia czynności odbywającej się w tej chwili, w bieżącym okresie czasu lub w najbliższej przyszłości, **czynności powtarzających się i uważanych za irytujące (always, constantly, continually i forever) i w zdaniach czasowych po while,**

- Present Perfect używany do wyrażenia czynności lub stanów, które miały miejsce ostatnio lub które nastąpiły lub nie nastąpiły w przeszłości i trwają do teraz lub ich skutki mają wpływ na sytuację obecną, czynności lub stanów, które miały miejsce w okresie czasu obejmującym chwilę obecną, **w zdaniach czasowych, w konstrukcjach typu: it is the first time,**

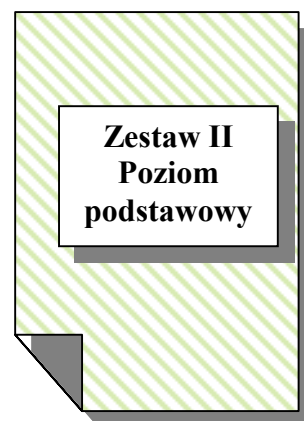
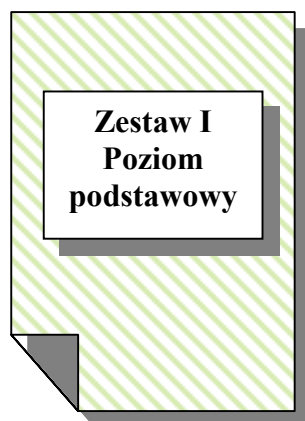
- Present Perfect Continuous używany do wyrażenia czynności, która zaczęła się w przeszłości i trwa do teraz lub już się skończyła, a jej skutki są nadal widoczne lub takiej, która dopiero co się skończyła oraz **czynności powtarzającej się od jakiegoś czasu,**

<ul style="list-style-type: none"> - Simple Past używany do wyrażenia czynności lub stanów, które miały miejsce w przeszłości lub powtarzały się w przeszłości, w mowie zależnej, w zdaniach warunkowych II typu, - Past Continuous używany do wyrażenia czynności, która odbywała się w pewnym momencie w przeszłości lub trwała przez pewien czas, w mowie zależnej, - Past Perfect używany do wyrażenia czynności lub stanów przeszłych poprzedzających inne czynności lub stany przeszłe, w mowie zależnej, - Simple Future używany do wyrażenia stanu lub czynności przyszłej niezależnej od woli człowieka, lecz wynikającej z okoliczności zewnętrznych oraz dla wyrażenia postanowienia, obietnicy, decyzji, czynności, które zostaną wykonane w przyszłości, w zdaniach warunkowych I typu, w zdaniach czasowych, - Future Continuous używany do wyrażenia czynności, która będzie odbywała się w pewnym momencie w przyszłości oraz w pytaniach o czyjeś plany, - Future Simple in the Past w mowie zależnej oraz zdaniach warunkowych II typu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Simple Past używany do wyrażenia czynności lub stanów, które miały miejsce w przeszłości lub powtarzały się w przeszłości, w mowie zależnej, w zdaniach warunkowych II typu, po wyrażeniach <i>I wish, it's time, I'd rather, as if, if only, suppose, supposing,</i> - Past Continuous używany do wyrażenia czynności, która odbywała się w pewnym momencie w przeszłości lub trwała przez pewien czas, w mowie zależnej, w wyrażeniach : <i>I was wondering, I was hoping, I was thinking,</i> - Past Perfect używany do wyrażenia czynności lub stanów przeszłych poprzedzających inne czynności lub stany przeszłe lub zakończonych przed określonym momentem w przeszłości, w zdaniach warunkowych III typu, po wyrażeniach : <i>I wish, I'd rather, as if, if only,</i> w mowie zależnej, w konstrukcji typu <i>it was the first time,</i> - Past Perfect Continuous używany do wyrażenia czynności, które były wykonywane przez pewien okres i poprzedzały inne czynności lub stany, po wyrażeniach <i>I wish, I'd rather, if only, as if,</i> w mowie zależnej, - Simple Future używany do wyrażenia stanu lub czynności przyszłej niezależnej od woli człowieka, lecz wynikającej z okoliczności zewnętrznych, dla wyrażenia postanowienia, obietnicy, decyzji, dla wyrażenia czynności, które zostaną wykonane w przyszłości, w zdaniach warunkowych I typu, w zdaniach czasowych, - Future Continuous używany do wyrażenia czynności, która będzie odbywała się w pewnym momencie w przyszłości, w zdaniach czasowych z <i>while</i> oraz w pytaniach o czyjeś plany, - Future Perfect używany do wyrażenia czynności, które odbędą się do określonego momentu w przyszłości lub stanów, które będą trwały przez jakiś czas do określonego momentu w przyszłości, - Future Perfect Continuous do wyrażania czynności, które będą wykonywane przez określony czas do pewnego momentu w przyszłości, - Future Simple in the Past w mowie zależnej oraz zdaniach warunkowych II typu, - Future Perfect in the Past w zdaniach warunkowych III typu i w mowie zależnej. <p>11. Tryb łączący (np. z czasownikami <i>suggest, insist, demand</i>), zwrot <i>it's essential</i>.</p>
---	---

Rzeczowniki	
<p>1. Rzeczowniki określające nazwy rzeczy i pojęć, tzw. „policzalne” i „niepoliczalne”.</p> <p>2. Liczba mnoga regularna i nieregularna.</p> <p>3. Forma dzierżawcza (-of i Saxon Genitive).</p> <p>4. Rodzaj.</p> <p>5. Rzeczowniki złożone.</p> <p>6. Rzeczowniki użyte przymiotnikowo (np. <i>a book cover</i>).</p> <p>7. Budowa słowotwórcza rzeczownika.</p>	<p>1. Rzeczowniki określające nazwy rzeczy i pojęć, tzw. „policzalne” i „niepoliczalne”.</p> <p>2. Liczba mnoga regularna i nieregularna, rzeczowniki mające tylko formę liczby pojedynczej lub mnogiej lub dwie formy liczby mnogiej, liczba mnoga rzeczowników złożonych.</p> <p>3. Forma dzierżawcza (-of i Saxon Genitive oraz double genitive).</p> <p>4. Rodzaj.</p> <p>5. Rzeczowniki złożone.</p> <p>6. Rzeczowniki użyte przymiotnikowo (np. <i>a book cover</i>).</p> <p>7. Budowa słowotwórcza rzeczownika.</p>
Przedimki	
1. Przedimek nieokreślony, określony i zerowy.	1. Przedimek nieokreślony, określony i zerowy.
Przymiotniki	
<p>1. Stopniowanie regularne i nieregularne (<i>good, bad, little, far</i>) używane do porównań w stopniu równym, wyższym i najwyższym.</p> <p>2. Użycie przymiotników z <i>so, such, how</i> i <i>what</i>.</p> <p>3. Przymiotnik dzierżawczy.</p> <p>4. Budowa słowotwórcza przymiotnika.</p>	<p>1. Stopniowanie regularne i nieregularne (<i>good, bad, little, far, old</i>) używane do porównań w stopniu równym, niższym, wyższym i najwyższym, w konstrukcjach typu: <i>the sooner, the better</i> i <i>I'm getting more and more impatient</i>.</p> <p>2. Użycie przymiotników z <i>so, such, how</i> i <i>what</i>.</p> <p>3. Przymiotnik dzierżawczy.</p> <p>4. Budowa słowotwórcza przymiotnika.</p> <p>5. Przymiotnik złożony typu <i>fair-haired</i>.</p> <p>6. Miejsce przymiotnika w zdaniu.</p> <p>7. Kolejność przymiotników przed rzeczownikiem.</p> <p>8. Użycie przymiotników z przedimkiem określonym (np. <i>the rich, the poor</i>).</p> <p>9. Przymiotnik po czasownikach postrzegania.</p>
Przysłówki	
<p>1. Stopniowanie regularne i nieregularne.</p> <p>2. Przysłówek <i>too</i> i <i>enough</i>.</p> <p>3. Miejsce przysłówka w zdaniu.</p>	<p>1. Stopniowanie regularne i nieregularne.</p> <p>2. Przysłówek <i>too</i> i <i>enough</i>.</p> <p>3. Miejsce przysłówka w zdaniu.</p> <p>4. Przysłówki o dwóch znaczeniowo różniących się formach (np. <i>hard-hardly, late-lately</i>).</p>
Zaimki	
<p>1. Zaimek osobowy.</p> <p>2. Zaimek dzierżawczy.</p> <p>3. Zaimek zwrotny i emfatyczny.</p> <p>4. Zaimek wskazujący.</p> <p>5. Zaimek pytający.</p> <p>6. Zaimek względny.</p> <p>7. Zaimek wzajemny.</p> <p>8. Zaimek nieokreślony: - <i>some, any, no, every</i> i złożenia z nimi, - <i>none, either, neither</i>, - <i>many, much, few, a few, little, a little</i>, - <i>another, other, others, the other, the others</i>, - <i>every, each</i>,</p>	<p>1. Zaimek osobowy.</p> <p>2. Zaimek dzierżawczy.</p> <p>3. Zaimek zwrotny i emfatyczny.</p> <p>4. Zaimek wskazujący.</p> <p>5. Zaimek pytający.</p> <p>6. Zaimek względny.</p> <p>7. Zaimek wzajemny.</p> <p>8. Zaimek nieokreślony: - <i>some, any, no, every</i> i złożenia z nimi, - <i>none, either, neither</i>, - <i>many, much, few, a few, little, a little</i>, - <i>another, other, others, the other, the others</i>,</p>

- <i>enough</i> , - <i>both, all</i> .	- <i>every, each</i> , - <i>enough</i> , - <i>both, all</i> , - <i>either - or, neither - nor</i> , 9. Zaimek bezosobowy <i>you, one</i> .
Liczebniki	
1. Liczebniki główne i porządkowe.	1. Liczebniki główne i porządkowe.
Przymyki	
1. Przymyki określające miejsce, kierunek, odległość. 2. Przymyki określające czas. 3. Przymyki przyczyny. 4. Przymyki sposobu. 5. Przymyki po niektórych czasownikach i przymiotnikach.	1. Przymyki określające miejsce, kierunek, odległość. 2. Przymyki określające czas. 3. Przymyki przyczyny. 4. Przymyki sposobu. 5. Przymyki po niektórych czasownikach i przymiotnikach.
Spójniki	
1. Spójniki: <i>and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, because, (al)though, so</i> .	1. Spójniki: <i>and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, because, (al)though, so, in spite, on condition that, despite, as long as, supposing, providing/provided that, so as, even though, even if, whereas, as if, as though</i> .

VI. PRZYKŁADOWE ZESTAWY NA EGZAMIN USTNY

POZIOM PODSTAWOWY

ZESTAW I

Zadanie 1. ROZMOWY STEROWANE

Zapoznaj się z opisem trzech sytuacji. Twoim zadaniem będzie odegranie wskazanych ról.

A. Uzyskiwanie, udzielanie informacji

Znajomy Anglik poskarżył Ci się na ból głowy.

- Poinformuj go, jaki lek powinien kupić.
- Udziel mu wskazówek, jak dojść do najbliższej apteki.
- Upewnij się czy sam sobie poradzi.

(Rozmowę rozpoczyna egzaminujący)

B. Relacjonowanie wydarzeń

W czasie kursu językowego mieszkasz u rodziny angielskiej. Wieczorem opowiadasz gospodarzom jak Ci minął dzień. Powiedz:

- co ciekawego dziś Ci się przydarzyło,
- jakie były okoliczności tego zdarzenia,
- jak to wpłynęło na Twoje plany na ten dzień.

(Rozmowę rozpoczyna zdający)

C. Negocjowanie

Kolega / koleżanka z Irlandii chce razem z Tobą urządzić imprezę dla wspólnych znajomych.

- Zaproponuj podział obowiązków przy przygotowaniach.
- Odrzuć jej / jego propozycję udekorowania pokoju.
- Zaakceptuj zaproponowaną pomoc w sprzątaniu po zabawie.

(Rozmowę rozpoczyna zdający)

Zadanie 2. ROZMOWA NA PODSTAWIE ILUSTRACJI

Opisz poniższą ilustrację i odpowiedz na pytania egzaminującego.

Pytania do ilustracji (zamieszczone wyłącznie w zestawie dla egzaminującego):

1. Are the people in the picture enjoying themselves? Why do you think so?
2. What is your favourite way of spending holidays?

ZESTAW II

Zadanie 1. ROZMOWY STEROWANE

Zapoznaj się z opisem trzech sytuacji. Twoim zadaniem będzie odegranie wskazanych ról.

A. Uzyskiwanie, udzielanie informacji

Pracujesz w informacji turystycznej. Poinformuj Anglika / Angielkę:

- jakie są ciekawe miejsca do zwiedzania w Polsce,
- jak można do nich dojechać,
- do jakich biur podróży może się zwrócić.

(Rozmowę rozpoczyna egzaminujący)

B. Relacjonowanie wydarzeń

W czasie wycieczki zepsuł się autokar, którym podróżowałeś / podróżowałaś. Po powrocie z tej wycieczki opowiadasz o zdarzeniu swoim zagranicznym znajomym. Opowiedz:

- o okolicznościach zdarzenia,
- co robiłeś / robiłaś podczas naprawy autokaru,
- jaki wpływ miało opóźnienie na przebieg wycieczki.

(Rozmowę rozpoczyna zdający)

C. Negocjowanie

Z grupą angielskich przyjaciół wybierasz się na obiad.

- Zaproponuj rodzaj restauracji, do której chcesz iść.
- Nie zgódź się na propozycję chińskiej kuchni i uzasadnij swoją opinię.
- Zaakceptuj zaproponowane kompromisowe rozwiązanie.

(Rozmowę rozpoczyna zdający)

Zadanie 2. ROZMOWA NA PODSTAWIE ILUSTRACJI

Opisz poniższą ilustrację i odpowiedz na pytania egzaminującego.

Pytania do ilustracji (zamieszczone wyłącznie w zestawie dla egzaminującego):

1. Are these children helping their mother or rather disturbing her? Why do you think so?
2. How should children help their parents?

POZIOM ROZSZERZONY

ZESTAW I

Zadanie 1. ROZMOWA NA PODSTAWIE MATERIAŁU STYMULUJĄCEGO

Przeanalizuj przedstawiony materiał. Przygotuj się do jego prezentacji i rozmowy z egzaminującym na temat:

- zalet życia w dużym mieście,
- związanych z tym zagrożeń.

WHAT KEEPS YOU IN A CITY ?

54%	my job
33%	places of entertainment
10%	educational opportunities
3%	nothing

**Urban
jungle**

**INNER CITY VIOLENCE:
'We're moving out,' say residents**

Pytania do materiału stymulującego (zamieszczone wyłącznie w zestawie egzaminującego)

1. What can you see in the pictures?
2. What positive and negative elements of urban life does the material present?
3. How do you understand the expression 'urban jungle'?
4. What can be done to reduce city violence?
5. Where would you prefer to live: in a big city or in the country? Why?

Zadanie 2. PREZENTACJA TEMATU I DYSKUSJA

Zapoznaj się z podanymi tematami. Wybierz jeden i przygotuj się do jego prezentacji oraz dyskusji z egzaminującym.

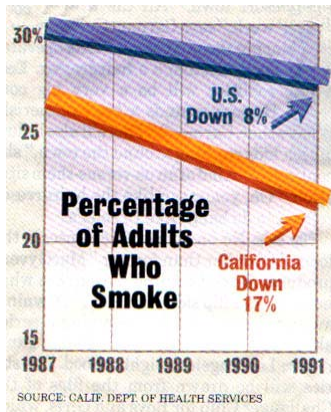
- 1. The generation gap – myth or reality? How does the problem influence different aspects of life and what might be done to reduce it?**
- 2. Some people say that film adaptations kill off literature. Present your opinion on the subject based on a film adaptation of a book by an English or American writer.**

ZESTAW II

Zadanie 1. ROZMOWA NA PODSTAWIE MATERIAŁU STYMULUJĄCEGO

Przeanalizuj przedstawiony materiał. Przygotuj się do jego prezentacji i rozmowy z egzaminującym na temat:

- wpływu palenia papierosów na zdrowie człowieka,
- sposobów walki z nałogiem.

U.S. SURGEON GENERAL
WARNS AGAINST SMOKING

A "Quit-Now" Drive That Worked

Pytania do materiału stymulującego (zamieszczone wyłącznie w zestawie egzaminującym)

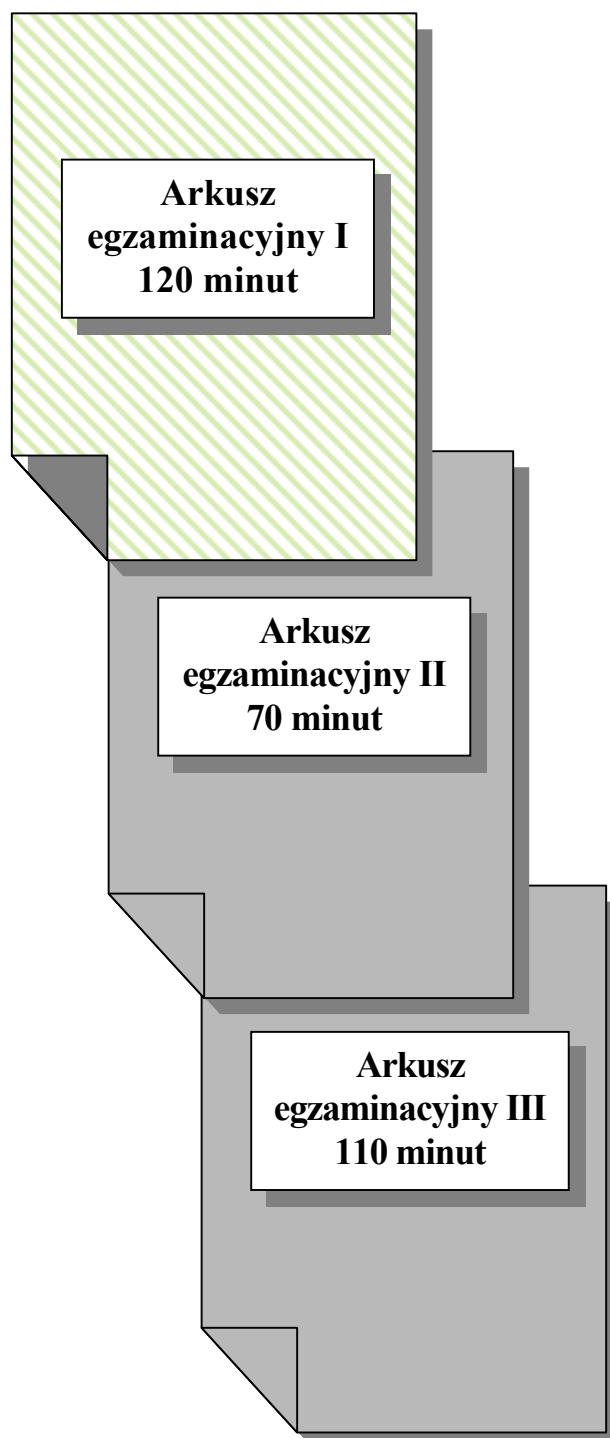
1. What are the people in the pictures doing?
2. What changes in the number of smokers in the US does the diagram show?
3. Why is smoking cigarettes dangerous to our health?
4. Why do people start smoking?
5. What can be done to fight this bad habit?

Zadanie 2. PREZENTACJA TEMATU I DYSKUSJA

Zapoznaj się z podanymi tematami. Wybierz jeden i przygotuj się do jego prezentacji oraz dyskusji z egzaminującym.

1. Shopping in big supermarkets and malls versus shopping in small local shops – advantages and disadvantages for buyers and sellers.
2. Does the British or American educational system give better opportunities to young people than the Polish one? Justify your opinion.

VII. PRZYKŁADOWE ARKUSZE I SCHEMATY OCENIANIA

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (5 pkt)

Zapoznaj się z tytułami programów radiowych (A – J). Tylko pięć z tych programów zostanie nadanych w nadchodzącym tygodniu. Po dwukrotnym wysłuchaniu zapowiedzi zdecyduj, które programy znajdują się na antenie. Wpisz odpowiednie litery w kratki (1.1. – 1.5.) w kolejności prezentowanych programów. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- A. TELL ME A POEM - poems for all ages.
- B. TEENAGE WRITERS – BBC writing competition with prizes.
- C. BRITAIN NOW – where the British relax in the UK.
- D. PRIDE AND PREJUDICE – BBC adaptation of a famous novel.
- E. A HEAD FOR BUSINESS – the language of business through drama.
- F. GUIDE TO SCIENCE – an alphabetical guide to the world of science.
- G. PROFESSOR GRAMMAR – teaching English with style.
- H. STORIES FROM SHAKESPEARE – a new series for advanced learners.
- I. SHERLOCK HOLMES – adventures with one of the most famous British detectives.
- J. LIFEBOAT – life in an English fishing village.

1.1.		1.2.		1.3.		1.4.		1.5.	
------	--	------	--	------	--	------	--	------	--

Zadanie 2. (4 pkt)

Zapoznaj się ze zdaniami podanymi w tabeli. Usłyszysz dwukrotnie fragment instrukcji dotyczącej właściwego zachowania się grup młodzieżowych w czasie zwiedzania jednego z zabytków Londynu. Zdecyduj, które zdania są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem (X) odpowiednią rubrykę w tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

		TRUE	FALSE
2.1.	More than one adult must look after a group of 10 students.		
2.2.	Young students can visit The Jewel House.		
2.3.	There are special areas where students can eat their meals.		
2.4.	Guides are ready to fill in educational questionnaires.		

Zadanie 3. (6 pkt)

Zapoznaj się ze zdaniami podanymi poniżej. Usłyszysz dwukrotnie fragment wywiadu ze sławnym podróżnikiem. Z podanych możliwości odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią usłyszanych informacji. Zakreśl literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

3.1. The first country Neil visited was

- A. France.
- B. Belgium.
- C. Italy.
- D. Nepal.

3.2. He doesn't like going by

- A. boat.
- B. plane.
- C. underground.
- D. cargo ship.

3.3. Which of the following 'worst moments' **doesn't** Neil talk about?

- A. His father's death.
- B. His escape from bulls.
- C. The death of some climbers.
- D. A storm in the Pacific.

3.4. While travelling Neil loves listening to

- A. local music.
- B. dance bands.
- C. classical music.
- D. western ballads.

3.5. When Neil does not travel he

- A. goes canoeing.
- B. runs a company.
- C. writes diaries.
- D. makes films.

3.6. The interview is about a man whose favourite activity is

- A. reading books.
- B. exploring the world.
- C. working for charities.
- D. listening to music.

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

Zadanie 4. (6 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie przyporządkuj poszczególnym jego częściom tytuły oznaczone (A – G). Wpisz odpowiednie litery w kratki (4.1 – 4.6.).

Jeden z tytułów podany został dodatkowo i nie pasuje do żadnej części. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

THE AMERICAN FOOTBALL PLAYER

4.1.

Katie Hnida, 17, Colorado, got two important, but very different, titles at her Senior High School this year. She is the Homecoming Queen. All the students in the school vote for the Homecoming Queen, so the most popular students usually win. She is also, more surprisingly for a girl, the kicker for the football team. There are no women's football teams in US high schools but girls can join the boys' teams.

4.2.

"When I started playing football, my mom was nervous at first, but that disappeared when I showed I could do the job."

4.3.

"It was in the first year, when I kicked my first extra point. It was tremendous." This past season she made history by becoming the first No.1 female kicker in the state.

4.4.

She wants to become the first woman to play Division I college football next year.

4.5.

"Do what you're afraid to do. If you work hard and don't give up, things will be OK."

4.6.

"Before, girls couldn't be sporty and feminine. I think I'm both. I hope other girls think, *If she's doing this, I can, too.*"

from *Team*, Nov/Dec 1999

- A. BEST MOMENTS
- B. EVERYONE'S FAVOURITE
- C. HER HOPES FOR THE FUTURE
- D. HOW SHE'LL CHANGE THE WORLD
- E. NOTHING TO WORRY ABOUT
- F. WHAT IS SHE AFRAID OF?
- G. HER MOTTO

Zadanie 5. (8 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst. W pierwszej części zadania, na podstawie informacji zawartych w tekście, zdecyduj, które zdania podane w tabeli są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem (X) odpowiednią rubrykę w tabeli.

W drugiej części zadania z podanych czterech możliwości, wybierz właściwą.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

In 1848, gold was discovered in California. People came from all over North America. They hoped to make their fortunes. Unfortunately, not many of the miners became very rich. But a lot of people came to sell them the things that they needed.

One young man who was there to sell was called Oscar Levi Strauss. He had come to America in 1847, with many immigrants from Europe. In 1850, he arrived in San Francisco to work in a shop. One day, the door opened, and a miner came in. His clothes were terrible, particularly his trousers! "Look at these," he said. "I bought them six months ago and now they are full of holes!" Levi Strauss asked why. The miner explained, "We work on our knees most of the time." Levi Strauss thought for a moment. "What you need is some really strong material. Now we have some canvas. It's used to make tents. If we make your trousers out of canvas, I'm sure they won't get holes!" Levi Strauss took the miner to a tailor who made the trousers.

The miner came back to his camp in the mountains. His friends looked at his new trousers and laughed. "You won't laugh when you see how strong they are!" said the miner. He was right. The next time the miner's friends went to San Francisco they went to Levi Strauss's shop to buy some of the new canvas trousers. They told their friends, and their friends told their friends ... you can imagine the result.

So many people wanted to buy Levi Strauss's canvas trousers that he had to start a workshop to make them. They were called 'jeans', because the canvas that they were made from was known as 'toile de Gênes'. Gênes is the French for Genoa, in Italy, where the canvas was produced.

Cowboys as well as miners began to ask for Levi's jeans. He had to build factories. The thousands of rolls of material he received were not all the same colour. He decided to dye them all blue; that is why they are called 'blue jeans'. When Oscar Levi Strauss, the poor immigrant from Europe, died in 1902, he left \$6 million, enormous donations to good causes, and money for poor students at the University of California. Today, poor students still get money from his fortune!

abridged from *I Love English*, November 1994

CZĘŚĆ I:		TRUE	FALSE
5.1.	In the late 1840s many people came to California to look for gold.		
5.2.	The miner's trousers got worn out quickly because he usually worked on his knees.		
5.3.	The other miners did not even notice the new trousers.		
5.4.	The canvas for the jeans was not made in America.		
5.5.	Levi decided to dye the material blue because he wanted to call them blue jeans.		
5.6.	Levi Strauss left his fortune to poor immigrants from Europe.		

CZEŚĆ II:

W pytaniach 5.7. – 5.8. z podanych możliwości wybierz właściwą, zgodną z tekstem. Zakreśl literę A, B, C lub D.

5.7. The text

- A. explains how gold was discovered.
- B. tells the story of jeans.
- C. describes the life of miners.
- D. presents Strauss's biography in full.

5.8. The text is part of

- A. an advertisement.
- B. a leaflet.
- C. a holiday brochure.
- D. a magazine article.

Zadanie 6. (6 pkt)

Przeczytaj poniższe wypowiedzi siedmiu uczniów (A – G). Następnie odpowiedz na pytania podane w tabeli, wpisując odpowiednie litery w kratki obok każdego pytania. Wypowiedź jednej osoby podana została dodatkowo i nie pasuje do żadnego pytania. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

WHAT DO YOU DO TO SAVE OUR PLANET?

A.

There is a hole in the ozone layer. I don't want it to get bigger, so I don't use aerosol cans.

B.

I take old newspapers and magazines to school. A special van comes once a month to collect waste paper. This paper will be turned into new paper. I think it's very important because our planet is dying.

C.

When my mother buys eggs, I tell her to buy them in cardboard, not plastic. We throw our empty bottles into special green waste bins. We use the orange one for metal, and the red one for plastic bottles.

D.

This world is very special, and we must help preserve it. My family and I try to save water. What's more, we donate money to wildlife foundations and we have adopted an endangered chimpanzee. I think it's important for children to learn about ecology, because we are the future.

E.

I try to do as many things as possible to protect the environment. For example, I don't have baths very often; showers are much more economical. I turn off the water when I soap myself. I also try to remember not to leave the light on when I leave my room. In the street, I don't drop litter. If you do such things systematically, it is really useful.

F.

If we don't want to end under a pile of rubbish, I think we must react quickly. It's not difficult to take a bag with you when you go on a picnic, or when you go for a long walk, so as not to leave litter behind you.

G.

My parents have a small farm in the countryside. I spend my holidays there and I help them with their work. We try to keep the farm clean. We do not use chemical fertilisers in order to get healthy plants and crops and so as not to pollute the water.

adapted from *I Love English*, April 1994

WHO		
6.1.	tries not to use too much electricity?	
6.2.	cares about animals that may die out in the future?	
6.3.	does not use products which destroy the atmosphere?	
6.4.	cares about the food we eat?	
6.5.	segregates rubbish?	
6.6.	thinks that it is important to recycle?	

WYPOWIEDŹ PISEMNA

Zadanie 7. (5 pkt)

Podczas pobytu w letniej szkole językowej w Anglii zgubiłeś/łaś torbę. Napisz ogłoszenie, które umieścisz na tablicy ogłoszeń.

- Napisz, gdzie prawdopodobnie ją zostawiłeś/łaś.
- Opisz jej wygląd.
- Podaj jej zawartość.
- Zaznacz, w jaki sposób można się z Tobą skontaktować.

Nie podawaj swoich prawdziwych danych osobowych. W zadaniu nie jest określony limit słów. Oceniana jest umiejętność zwięzłego przekazu informacji określonych w poleceniu (4 punkty) i poprawność językowa (1 punkt).

BRUDNOPIS

.....
.....
Zdający ma w tym miejscu ok.1/3 strony przeznaczonej na brudnopis.
.....
.....

CZYSTOPIS

.....
.....
Zdający ma w tym miejscu ok.1/3 strony przeznaczonej na czystopis.
.....
.....

Zadanie 8. (10 pkt)

Napisz list do kolegi/ koleżanki z Anglii, którego/którą wcześniej zaprosiłeś/łaś na ferie zimowe. W liście:

- **przeproś, że nie odbierzesz go/jej z dworca/lotniska, podając powód;**
- **wyjaśnij, jak dostać się z dworca/lotniska do Twojego domu i poinformuj ile czasu to zajmuje;**
- **zaproponuj przynajmniej dwie formy spędzania czasu podczas pobytu kolegi/koleżanki w Polsce;**
- **poradź, jakie rzeczy powinien/powinna ze sobą zabrać i wyraż radość z planowanego spotkania.**

Pamiętaj o zachowaniu odpowiedniej formy i stylu listu. Nie umieszczaj żadnych adresów. Podpisz się jako XYZ. Długość listu powinna wynosić od 120 do 150 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), forma (2 punkty), poprawność językowa (2 punkty) oraz bogactwo językowe (2 punkty).

BRUDNOPIS

.....
.....

Zdający ma w tym miejscu ok.1 strony przeznaczonej na brudnopis.

.....
.....

CZYSTOPIS

.....
.....

Zdający ma w tym miejscu ok.1 strony przeznaczonej na czystopis.

.....
.....

TRANSKRYPCJA TEKSTÓW DO SŁUCHANIA

ARKUSZ I

Zadanie 1.

Hello listeners. Let me present some programmes that are being broadcast on BBC English own frequencies this week.

One - BBC English invites you or your class to write a short story in English. Please send us your story, which must be no more than 900 words long, to the BBC English Short Story Competition at our Bush House. Make sure that we receive your story by 30 September 2002 and don't forget to enclose your name and address. The 100 winning students will receive a copy of the Penguin *Very Short Stories*.

Two - Jane Austen's novel has been enjoyed by millions since it was published in 1813. Now BBC introduces the novel to many more readers. The book tells the story of the Bennet family. Mrs Bennet tries to find suitable husbands for her five daughters. When a rich and handsome young man arrives, Mrs Bennet decides that one of her daughters should attract his attention. Michelene Wandor has specially adapted the novel for BBC English and we hope our listeners will find our new series interesting.

Three - This week we start our new programme for learners of English. It will help you to learn about the rules of English grammar. Each programme contains a lot of different grammar tests, which are presented in a unique style. You may become an expert of the English language and guardian of correct usage.

Four - While many British holidaymakers go abroad for their holidays, around 35 per cent prefer to stay at home. In our special programme this week, we examine which parts of the country are visited most often. The most traditional British holiday is taken by the sea, and we visit the south-coast resort of Brighton to find out why the British people love going there.

Five - You have never heard a more tragic story than that of Romeo and Juliet. The story is told from the point of view of Juliet's nurse, played by Jo Kendal. For learners interested in language and culture, it's an excellent chance to admire the unique world of Shakespeare. This six-part series will explore the nature of his most famous romantic tragedy.

adapted from *BBC English*, December 1996

Zadanie 2.

Welcome to the Tower of London. We hope that your visit will be interesting and informative. Please, follow the rules to ensure that both young people and adults enjoy their visit in harmony.

To maintain the pleasant atmosphere, large parties should be divided into small groups of ten with one adult to supervise. Adults must remain with their groups at all times. Groups should also be quiet as official guides are trying to explain the Tower's history to large groups. This ancient monument should be treated with respect so future generations will be able to enjoy it.

Everybody is welcome to the Jewel House but please keep the Jewel House exit clear and remind younger students not to block the entrance. Ensure that each group behaves with respect without shouting or running about.

There are benches along the river Thames where food can be eaten and refreshments can be bought. You can get a re-entry pass at the middle drawbridge if you wish to go back into the Tower. Food may also be eaten on the benches east and south of the White Tower, but please keep all areas tidy and don't feed the birds. Picnicking is not allowed on Tower Green. Drinking fountains can be found at Tower Green and by Brick Tower and Cradle Tower toilets.

The guides' instructions should be followed immediately. They are specially trained to answer all your questions but their duties do not allow them time to help complete educational sheets or questionnaires. Young people should find out the facts for themselves.

Thank you for helping us to keep Her Majesty's Tower quiet, clean and easy to move around in.

adapted from a leaflet *HM Tower of London*)

Zadanie 3.

Interviewer: We have Neil Laughton in our studio today. He manages his time well enough to organise private expeditions worldwide.

Let me ask you a few questions Neil. What was the first place you visited overseas?

Neil: When I was six years old, my father was given a job in Belgium. I didn't see much of the country but I remember I enjoyed being there. I remember sharing a taxi to a French school with a girl from Italy. There were many students of different nationalities in my class. One of the boys was from Nepal.

Interviewer: What is your idea of heaven on earth?

Neil: Returning from a hike in the Himalayas and sitting on the veranda of a tea-house overlooking the mountains.

Interviewer: What about hell on earth?

Neil: The Central Line tube in London during July at about 6.00 pm. That is the worst means of transport I can imagine.

Interviewer: What has been your worst moment?

Neil: There have been quite a few. One of them was losing my father to cancer when I was 19. Also, being chased by twelve half-ton bulls through the streets of Pamplona and realising too late that they could run faster than me. Another was surviving the storm on Everest in 1996, and discovering that many climbers from other expeditions were missing, probably dead.

Interviewer: What music do you listen to when you are travelling?

Neil: I avoid listening to Western music when I travel so that I can pick up on the local sounds. I have particularly fond memories of wild jazz at Mardi Gras in New Orleans, pan pipes in Bolivia, a rock'n'roll band in New York Square and the street drums of the Caribbean.

Interviewer: What do you do when you are not travelling?

Neil: I plan future expeditions and arrange mini-excursions. I also do some reading. My favourite holiday read is 'Birdsong' by Sebastian Faulks. Oh yes, I've forgotten. I am a businessman and a happy company owner. I make sure my clients move into their new offices on time.

Interviewer: It was a pleasure to have you with us. Thank you Neil.

adapted from *Geographical*, October 2000

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

ARKUSZ I

Zadanie 1.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 1.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.1.		X								
1.2.				X						
1.3.							X			
1.4.			X							
1.5.								X		

Zadanie 2.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **4 punkty**.

Zadanie 2.	TRUE	FALSE
2.1.		X
2.2.	X	
2.3.	X	
2.4.		X

Zadanie 3.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **6 punktów**.

Zadanie 3.	A	B	C	D
3.1.		X		
3.2.			X	
3.3.				X
3.4.	X			
3.5.		X		
3.6.		X		

Zadanie 4.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **6 punktów**.

Zadanie 4.	A	B	C	D	E	F	G
4.1.		X					
4.2.					X		
4.3.	X						
4.4.			X				
4.5.							X
4.6.				X			

Zadanie 5.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **8 punktów**.

Zadanie 5/I	TRUE	FALSE
5.1.	X	
5.2.	X	
5.3.		X
5.4.	X	
5.5.		X
5.6.		X

Zadanie 5/II	A	B	C	D
5.7.		X		
5.8.				X

Zadanie 6.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **6 punktów**.

Zadanie 6.	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
6.1.					X		
6.2.				X			
6.3.	X						
6.4.							X
6.5.			X				
6.6.		X					

Zadanie 7. - krótka forma użytkowa (5pkt)

Sprawdza egzaminator zgodnie z kryteriami.

Zadanie 8. - dłuższa forma użytkowa (10pkt)

Sprawdza egzaminator zgodnie z kryteriami.

Miejsce
na naklejkę
z kodem

(Wpisuje zdający przed
rozpoczęciem pracy)

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO

MJA-R1A1P-051

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Arkusze II
(dla poziomu rozszerzonego)

Czas pracy 70 minut

ARKUSZ II

MAJ
ROK 2005

Instrukcja dla zdającego

1. Proszę sprawdzić, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron. Ewentualny brak należy zgłosić przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Obok każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać za jego poprawne rozwiązanie.
3. Ocena za poziom rozszerzony jest otrzymywana w wyniku pomnożenia przez 2 sumy punktów uzyskanych z obu arkuszy tego poziomu.
4. Należy pisać czytelnie, tylko w kolorze niebieskim lub czarnym.
5. Błędne zapisy należy wyraźnie przekreślić. Nie wolno używać korektora.
6. Do ostatniej kartki arkusza dołączona jest **karta odpowiedzi**, którą w tym arkuszu **wypełnia zdający**.
7. W karcie odpowiedzi należy zamalować całkowicie kratkę z literą oznaczającą właściwą odpowiedź, np. ■. W razie pomyłki, błędne zaznaczenie należy obwieść kółkiem ○■ zamalować ■ inną odpowiedź.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie 27 punktów.

(Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 9. (5 pkt)

Zapoznaj się ze zdaniami podanymi poniżej. Usłyszysz dwukrotnie fragment powieści współczesnego pisarza brytyjskiego. Zdecyduj, które zdania są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem (X) odpowiednią rubrykę w tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

		TRUE	FALSE
9.1.	The speaker moved to London against his aunt's will.		
9.2.	Both young men considered taking up a career either in publishing or politics.		
9.3.	The speaker was rather reserved when it came to revealing his own future plans.		
9.4.	Osborne, the speaker's schoolmate, had always wanted to be well-connected.		
9.5.	The speaker didn't show how much his friend's remark hurt him.		

Zadanie 10. (5 pkt)

Zapoznaj się ze zdaniami podanymi poniżej. Usłyszysz dwukrotnie rozmowę z dyrektorem jednego z londyńskich muzeów na temat nowo otwartej wystawy. Z podanych możliwości wybierz właściwą, zgodną z treścią usłyszanych informacji. Zakreśl literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

10.1. Janet Fibs meets the director of the Geffrye Museum to discuss

- A. the beginning of the aesthetic movement.
- B. the development of the Geffrye Museum.
- C. Oscar Wilde's influence on interior design.
- D. the centenary year of Oscar Wilde's death.

10.2. According to David Dewey, Oscar Wilde's achievements in literature are

- A. not known in detail.
- B. very well known.
- C. partly connected with the late 19th century.
- D. better known than other aspects of his creation.

10.3. Oscar Wilde believed that people should decorate their homes

- A. like in the Victorian period.
- B. in an individual way.
- C. in a controversial way.
- D. in an aesthetic way.

- 10.4.** The speaker, Janet Fibs, is surprised that interiors
- A. have not changed dramatically since Oscar Wilde's days.
 - B. have changed a lot since the late nineteenth century.
 - C. have changed very little since the late 1980s.
 - D. have changed a lot since the late 1980s.
- 10.5.** The exhibition in the Geffrye Museum is one of
- A. the two exhibitions commemorating Oscar Wilde's death.
 - B. the three exhibitions commemorating Oscar Wilde's death.
 - C. the most controversial exhibitions commemorating Oscar Wilde's death.
 - D. many different interior design exhibitions held in London.

Zadanie 11. (5 pkt)

Zapoznaj się z poniższymi zdaniami, oznaczonymi literami (A – J). Usłyszysz dwukrotnie rozmowę na temat przestępczości w Londynie. Wybierz 5 zdań, których treść odnosi się do rozmowy i zaznacz je, wpisując znak (X) w tabeli obok wybranego zdania. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt. Jeżeli zaznaczysz więcej niż 5 zdań otrzymasz 0 punktów za całe zadanie.

A.	Fears are growing that the police do not take proper measures against street violence.	
B.	Fewer houses are being broken into due to precautions taken by the owners and effective police actions.	
C.	Actions aimed at particular kinds of crime bring significant results.	
D.	Most cases of robbery are reported in Brighton.	
E.	Scotland Yard spends thousands of pounds on high-tech equipment every year.	
F.	Streets in London are much more dangerous than in other parts of Britain.	
G.	Victims report crimes to the police if units operate within communities they know.	
H.	Community units have been operating in inner-boroughs for over a decade.	
I.	Flourishing nightlife in London is an important factor responsible for the high rate of violence.	
J.	The number of youngsters committing violent crimes is decreasing.	

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO I ROZPOZNAWANIE STRUKTUR LEKSYKALNO - GRAMATYCZNYCH

Zadanie 12. (3 pkt)

Przeczytaj fragment opowiadania. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z czterech możliwości zakreślając literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

(...) When she answered the front doorbell at eleven fifteen the following morning and found Mr Amos Curry, hat in hand, upon the step, inquiring about a room, she remembered a remark her Uncle Cecil had made to her on the day of the funeral. "You will surely not want to be here all on your own, Esme, in this great house. You should take a lodger."

Mr Amos Curry rubbed his left eyebrow with a nervous finger, a gesture of his because he was habitually shy. "A room to let," he said, and she noticed that he wore gold cuff links and very well-polished shoes. "I understand from the agency ... a room to let with breakfast."

"I know nothing of any agency. I think you have the wrong address."

He took out a small loose-leaf notebook. "Number 23, Park Close."

"Oh no, I'm so sorry, we are ..." she corrected herself, "I am twenty-three Park *Walk*."

A flush of embarrassment began to seep up over his face and neck like an ink stain, he loosened his collar a little until she felt quite sorry for him, quite upset.

"An easy mistake, a perfectly understandable mistake. Mr ... Please do not feel at all ..."

"... Curry. Amos Curry."

"...embarrassed."

"I am looking for a quiet room with breakfast. It seemed so hopeful. Park Close. Such a comfortable address." She thought, he is a very clean man, very neat and spruce, he has a gold incisor tooth and he wears gloves. Her mother had always approved of men who wore gloves. "So few do, nowadays. Gloves and hats. It is easy to pick out a gentleman."

Mr Curry also wore a hat.

"I do apologise, Madam, I feel so ... I would not have troubled..."

"No ... no, please..."

"I must look for Park Close, Number 23."

"It is just around the bend, to the left, a few hundred yards. A very secluded road."

"Like this. This road is secluded. I thought as I approached this house, how suitable, I should ... I feel one can tell, a house has a certain ... But I am so sorry."

He settled his hat upon his neat grey hair, and then raised it again politely, turning away. She took in a quick breath. She said, "What exactly ... that is to say, if you are looking for a room with breakfast, I wonder if I..."

Mr Amos Curry turned back.

abridged from A Bit of Singing and Dancing by Susan Hill

12.1. The text relates

- A. an argument that Esme had with Mr Amos.
- B. a conversation concerning a misunderstanding.
- C. an amusing conversation of two acquaintances.
- D. a series of pleasant remarks made by the caller.

12.2. Before appearing at Esme's doorstep, Mr Amos

- A. spoke to her Uncle Cecil.
- B. checked the address in his diary.
- C. was convinced she lived alone.
- D. thought she was seeking a lodger.

12.3. At the end of the extract we can conclude that

- A. Esme found Mr Amos too scary to offer him a room.
- B. Mr Amos was sorry the house was so secluded.
- C. Esme might consider offering Mr Amos a room.
- D. Esme's mother wouldn't accept Mr Amos as a lodger.

Zadanie 13. (5 pkt)

Przeczytaj fragment artykułu, z którego usunięto cztery zdania. W pierwszej części zadania wpisz w każde z miejsc (13.1.-13.4.) literę (A-E), którą oznaczone jest brakujące zdanie. Jedno z podanych zdań nie pasuje do tekstu.

W drugiej części zadania, wybierz zakończenie zdania zgodne z treścią artykułu.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

BACK ON TRACK

Attempts to cater to today's demanding travellers are as varied and imaginative as the destinations they increasingly take for granted. (13.1.) _____. Wherever the airport, check-in and travel to the terminal building is set to become simpler and faster. Heathrow has just introduced one high-speed, 15-minute rail link to central London. Another is scheduled to be opened next year.

Throughout the travel chain the industry is being automated and overhauled for efficiency. (13.2.) _____. That number is set to decline sharply. Hotel and airline reservations will be possible using voice recognition telephone systems. On board an aircraft, passengers will place orders using seat-arm keyboards linked to screens.

(13.3.) _____. The name of the new game is global reach. Soon whole families will be able to use the same disposable cash card, good for up to \$8000, anywhere in the world. Global reach will also mean airline links to live television during flights. Handprint-scanning immigration systems that cover continents not countries will enable travellers to move around more freely.

(13.4.) _____. Just 7 per cent of the world's population is categorised as a tourist by the WTO. There is enormous capacity for development. The industry is still in its infancy. By 2020, many people will travel perhaps four times a year. Global travel and tourism, in other words, are on the verge of massive growth.

abridged from Time, September 1998

CZEŚĆ I:

- A. Such developments are merely the tip of the iceberg of the world's travel boom.
- B. That pain in the backside may soon be a thing of the past.
- C. Today an average business trip involves contact with some twenty people from start to finish (and often means queuing to do so).
- D. Still, most of the inhabitants of Planet Earth remain untouched by travel or tourism.
- E. Air travel, in particular, is on the brink of change.

CZEŚĆ II:

Na podstawie informacji zawartych w tekście wybierz odpowiedź zgodną z jego treścią. Zakreśl jedną z czterech możliwości A, B, C lub D.

13.5. The author is mainly concerned with

- A. the demands made by travellers.
- B. the changes being made in the travel industry.
- C. the fierce competition in tourism.
- D. the modernisation of airports.

Zadanie 14. (4 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy artykuł. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

FLYING KILLERS

A century after Ronald Ross discovered that malaria is spread by mosquitoes, the disease continues to kill millions of people every year.

Every 12 seconds, someone is killed by malaria. More often (14.1.) _____ the wasted life is that of a child. And the situation is getting worse. Not only is the parasite that causes malaria becoming increasingly (14.2.) _____ treatment, but the mosquitoes that carry the disease are becoming immune to the pesticides used to kill them. The problem is particularly bad in Africa.

(14.3.) _____, the amount of money spent on research on malaria is tiny, compared to other, (14.4.) _____ diseases. According to Tore Godal, Director of the World Health Organisation's Tropical Diseases Research Programme, malaria causes "2.3% of the world's total burden of disease, but only 0.1% of the money spent on medical research worldwide (14.5.) _____ spent on malaria."

The figures quoted came from a letter published in the world's leading science journal, *Nature*. In it, scientists, economists and politicians (14.6.) _____ a powerful plea for international action to fight malaria. They described it as a "disaster looming over Africa", and stated that the disease should be recognised (14.7.) _____ a major problem, on the scale of the AIDS pandemic.

The main reason this has not happened is that malaria affects poor countries, (14.8.) _____ do not have enough money to pay for expensive research programmes; nor are they able to provide profitable markets for new treatments or vaccines.

But recently, scientists have become more optimistic. Genetics has opened up plenty of new possibilities for the treatment and prevention of malaria.

abridged from *BBC English*, September 1997

14.1.

- A. than that
- B. than not
- C. if not
- D. or not

14.5.

- A. are
- B. have
- C. has
- D. is

14.2.

- A. resistant to
- B. dependent on
- C. responsible for
- D. ignorant of

14.6.

- A. did
- B. made
- C. asked
- D. took

14.3.

- A. Despite
- B. Apart from
- C. Yet
- D. Although

14.7.

- A. for
- B. by
- C. as
- D. to

14.4.

- A. less threatening
- B. more endangered
- C. more dangerous
- D. less intimidated

14.8.

- A. that
- B. which
- C. what
- D. they

TRANSKRYPCJA TEKSTÓW DO SŁUCHANIA

ARKUSZ II

Zadanie 9.

It was the summer of 1923, the summer I came down from Cambridge when despite my aunt's wishes that I return to Shropshire, I decided my future lay in the capital and took up a small flat, at number 14b, Bedford Gardens in Kensington.

After years of being surrounded by fellows, both at school and at Cambridge, I took great pleasure in my own company.

However, I was quite glad when one day I encountered an old school friend, James Osborne. We were able to exchange news, our own and that of school friends' before embarking on a long and enjoyable debate on German philosophy. Then Osborne announced:

"I don't mind going into publishing, you know, newspapers and magazines, if I decide not to go into politics. I say, Banks, do you really have no idea what you want to do? Surely you have some plans."

"I suppose so," I said. "I have one or two things in mind. I'll let you know in good time."

As he was leaving, he turned at the door saying:

"Look, old chap, I'm going along tonight to a bash. I wonder if you'd care to come along. It'll be at the Charingworth. I thought of you because I was remembering how you always used to quiz me about my being well-connected. Don't pretend you've forgotten. You used to interrogate me mercilessly."

"Oh," I thought: "Here is a chance for old Banks to see well-connected for himself."

Then he shook his head as though at a memory saying: "My goodness, you were such an odd bird at school."

I believe it was at this point I finally assented to his suggestion for the evening and showed him out, without betraying the resentment I was feeling at these last words of his. My annoyance only grew once I had sat down again. The fact was, throughout school I had heard it said repeatedly of Osborne that he was well-connected. But as far as I remember I only once brought it up with him personally. (...)

abridged from Kazuo Ishiguro's *When We Were Orphans*, recorded by BBC

Zadanie 10.

Janet Fibs: ... and the Geffrye Museum has been given a new lease of life. After 10 years of development the museum has just opened again with new gardens, a new restaurant and, of course, a new exhibition. It draws upon the aesthetics of Oscar Wilde. I went along to meet the director of the museum, Mr David Dewey.

Mr Dewey, why was Oscar Wilde so important in the world of interior design?

David Dewey: The point about it is that this is the centenary year of Oscar Wilde's death, and it's a way of looking at an aspect of Oscar Wilde's life which has perhaps been less covered in detail, really, than his literary works and so on. But he was ... , he grew through and lived through the period of the late 19th century when the aesthetic movement reached its height and then kind of died, in a sense died with Oscar Wilde. But during its peak and during its hey-day, he was, in a sense, the aesthetic movement, sort of, personified. He wasif you had to just take a person and say "What does an aesthetic person look like?" you know,

Oscar Wilde would've been the guy. He dressed in clothes which were slightly outlandish and a bit controversial for his period, he had mannerisms in a way of talking and in a way of conversation. But, actually, what he believed in fundamentally, which is really why we are interested in him here, was, in a principle, that you could decorate your houses in a way which was personal to you as an individual and this for the middle classes in the Victorian period was quite radical and quite new.

Janet Fibs: Looking around ... the objects ... they don't seem that alien to me. I can see many elements of furnishings that I would have grown up with, and I know that the dado rail came back with a vengeance, in the sort of late 80's. And Oscar Wilde himself, he would've been absolutely stunned to see how little interiors have changed essentially in over a hundred years.

David Dewey: But I think, on the one hand they have changed and on the other hand, perhaps, there is a lot of similarity here. I mean, I think that one thing that Oscar Wilde was particularly keen to try and encourage people to do was to take the power into their own hands to make their own interiors and we do that now.

Janet Fibs: OK. It's the centenary of Oscar Wilde's death, so how long does this exhibition actually run in connection with some other events associated with that?

David Dewey: We are running this on until January because the centenary of Oscar Wilde's death is in November and at that time there will be two other big exhibitions in London; one at the Barbican, one at the British Library. And there we're looking at different aspects of Oscar Wilde's life. So these three exhibitions will complement each other and will all celebrate different aspects of what Oscar Wilde was about.

Janet Fibs: That's David Dewey, the director of the Geffrye Museum. Thank you very much. By the way, your gardens are looking lovely. There's rare amount of sunshine out there and they're well worth a visit. So that's Janet Fibs for the Entertainment Zone

abridged from a radio programme *What's On*, Channel 5

Zadanie 11.

Interviewer: Andy Trotter is Deputy Assisting Commissioner here for the Metropolitan Police. Andy, people are afraid to walk the streets. That's not what you want to be hearing from the public, is it?

Andy Trotter: No-one could deny that the crime figures are extremely worrying. Having said that, the results so far this year show a continuing decrease in burglary. I think that's the result not only of police actions but also of householders taking crime prevention activity. But the real worry this year has been a rise in violent crime and a rise in robbery. Street crime in London has gone up considerably. Some boroughs have seen massive rises and that's of great concern to us. The big inner-boroughs have suffered most of all and we've just finished an operation in Brixton Town Centre, using resources from Scotland Yard, using special branch officers, traffic officers, flying squad officers and a combined operation, operation 'wind mill', which has brought down crime by 24% in Brixton Town Centre and has brought robbery down by 16%. It does show that when we have operations against specific crimes, we can make a difference.

Interviewer: But the problems are much worse here in London than anywhere else. The crime in London has increased by 12 and a half per cent. Only 4 per cent across the rest of the country, that's not good figures, is it?

Andy Trotter: They are not good figures at all. And without doubt these are of concern to Londoners. But there are other particular factors around the London situation. We launched the community safety units in June '99. These units deal with race crime, domestic violence, homophobic crime and that means a lot more victims are coming forward, they feel more confident in the police response and we have seen a considerable number of people now coming forward with crimes that we don't think would have come forward in the past.

Interviewer: So you are saying that the figures are higher than they would be because more people are reporting crime.

Andy Trotter: Absolutely. There is a greater confidence amongst people to report crime. And with a greater confidence, we are going to deal with the crime sensitively and carefully and thoroughly. But that doesn't disguise the fact that there still is an underlying rise in violent crime caused by a greater use of drink and drugs. London is a very successful city. In every part of London, not just in the West End, we see a boom in bars, in clubs, in pubs, and that means there is more drink on the streets, more youngsters on the streets and that means we do get more violence.

Interviewer: I think we have to leave it there. Andy Trotter, Deputy Assisting Commissioner for the Met, thank you very much indeed.

abridged from a radio programme, Channel 5

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

ARKUSZ II

Zadanie 9.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 9.	TRUE	FALSE
9.1.	X	
9.2.		X
9.3.	X	
9.4.		X
9.5.	X	

Zadanie 10.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 10.	A	B	C	D
10.1.			X	
10.2.				X
10.3.		X		
10.4.	X			
10.5.		X		

Zadanie 11.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 11	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		X	X			X	X		X	

Zadanie 12.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **3 punkty**.

Zadanie 12.	A	B	C	D
12.1		X		
12.2				X
12.3			X	

Zadanie 13.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 13./I	A	B	C	D	E
13.1.					X
13.2.			X		
13.3.	X				
13.4.				X	

Zadanie 13./II	A	B	C	D
13.5.		X		

Zadanie 14.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 0,5 punktu. Maksimum **4 punkty**.

Zadanie 14.	A	B	C	D
14.1.		X		
14.2.	X			
14.3.			X	
14.4.	X			
14.5.				X
14.6.		X		
14.7.			X	
14.8.		X		

Miejsce
na naklejkę
z kodem

(Wpisuje zdający przed
rozpoczęciem pracy)

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO

MJA-R2A1P-051

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Arkusz III
(dla poziomu rozszerzonego)

ARKUSZ III

MAJ
ROK 2005

Czas pracy 110 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Proszę sprawdzić, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron. Ewentualny brak należy zgłosić przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Obok każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać za jego poprawne rozwiązanie.
3. Ocena za poziom rozszerzony jest otrzymywana w wyniku pomnożenia przez 2 sumy punktów uzyskanych z obu arkuszy tego poziomu.
4. Należy pisać czytelnie, tylko w kolorze niebieskim lub czarnym.
5. Oceniany jest tylko czystopis pracy. Błędne zapisy należy wyraźnie przekreślić. Nie wolno używać korektora.
6. Do ostatniej kartki arkusza dołączona jest **karta oceny**, którą w tym arkuszu **wypełnia egzaminator**.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **23 punkty**.

(Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

STOSOWANIE STRUKTUR LEKSYKALNO - GRAMATYCZNYCH

Zadanie 15. (3 pkt)

Uzupełnij poniższy tekst wpisując po jednym wyrazie w każde wolne miejsce, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

ADDICTED TO LOVE

Addicted to Love stars Matthew Broderick (*The Cable Guy*) as a small town astronomer named Sam, who follows his childhood sweetheart Linda (Kelly Preston) to New York.

(15.1.)_____ his horror, he finds Linda is about to move in with a French chef called Anton (Tcheky Karyo). Desperate to win her back, Sam installs himself in the building opposite, and builds a sophisticated camera so he can watch the couple.

He (15.2.)_____ soon joined by Maggie, played by Meg Ryan (*When Harry Met Sally*), the jilted lover of Anton. Naturally, Sam and Maggie hate each other to start with, but as they have a common purpose they agree to work together.

Their objective is to (15.3.)_____ Linda suspect her French lover, Anton, of having an affair with another woman. This they achieve with a number of schemes, (15.4.)_____ as paying children to spray him with perfume, and trying to get a monkey wearing lipstick to kiss his collar.

As the film progresses, their machinations become more damaging: they succeed (15.5.)_____ closing down Anton's restaurant; and humiliating him by arranging that he contracts an ugly skin disease. The poor Frenchman, who is in many ways a much more appealing character than Sam, eventually winds up in plaster.

By this time, of course, Sam and Maggie have fallen in love, although they, unlike the audience, are (15.6.)_____ yet aware of it. The best part of the film comes when they finally realise they are in love, because that means it's over.

from *BBC English*, August 1997

Zadanie 16. (2 pkt)

Wykorzystując wyrazy podane drukowanymi literami, uzupełnij każde z niedokończonych zdań tak, aby zachować znaczenie zdania wyjściowego. Nie zmieniaj podanych fragmentów i formy podanych wyrazów. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

16.1. Sally didn't pay her telephone bill.

FAILED

Sally _____ her telephone bill.

16.2. Joe will cook dinner – he has no objection.

MIND

Joe _____ dinner.

16.3. They say that drug smuggling is causing more and more problems nowadays.

SAID

Drug smuggling _____ more and more problems nowadays.

16.4. "What foreign languages do you speak?" he asked Betty.

OUT

He wanted to _____ .

WYPOWIEDŹ PISEMNA

Zadanie 17. (18 pkt)

Wypowiedz się na jeden z trzech poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat, który wybrałeś/aś zakreślając jego numer.

1. Gdyby turysta z Wielkiej Brytanii zapytał Cię o najbardziej atrakcyjne turystycznie miejsce w Polsce, które byś polecił(a)? **Opisz** to miejsce podkreślając jego walory.
2. Napisz **opowiadanie** o wakacyjnej przygodzie, pt. „*A Fortunate Mistake*”, na konkurs organizowany przez czasopismo anglojęzyczne.
3. Napisz **rozprawkę** na temat: „*Chirurgia plastyczna – potrzeba czy próżność?*”

BRUDNOPIS

.....
.....
Zdający ma w tym miejscu 2 strony przeznaczone na brudnopis.
.....
.....

CZYSTOPIS

.....
.....
Zdający ma w tym miejscu 2 strony przeznaczone na czystopis.
.....
.....

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

ARKUSZ III

Zadanie 15.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 0,5 punktu. Maksimum **3 punkty**.

Zadanie 15 - Proponowane odpowiedzi:					
15.1.	15.2.	15.3.	15.4.	15.5.	15.6.
to	is	make	such	in	not

Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 16.

Za każde **w pełni** poprawne rozwiązanie przyznajemy 0,5 punktu. Maksimum **2 punkty**.

Zadanie 16 - Proponowane odpowiedzi:			
16.1.	16.2.	16.3.	16.4.
failed to pay	doesn't mind cooking	is said to be causing	find out what foreign languages Betty spoke

Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna i gramatyczna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 17.

Sprawdza egzaminator zgodnie z kryteriami.

Terminy, o których trzeba pamiętać (do sesji maturalnej w maju 2005):

- **maj 2003 r.** – dyrektor CKE ogłosi listę olimpiad przedmiotowych zwalniających z egzaminów maturalnych,
- **maj 2004 r.** – dyrektor CKE poda na stronie internetowej Komisji Centralnej szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb absolwentów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub ze specyficznymi trudnościami w uczeniu oraz chorych lub niesprawnych czasowo,
- **czerwiec 2004 r.** – dyrektor CKE określi, jakie środowiska komputerowe, programy użytkowe oraz języki programowania mogą być wybierane na egzaminie,
- **30 września 2004 r.** – upływa termin składania przez absolwenta do dyrektora szkoły pisemnej deklaracji:
 - a) jakie przedmioty będzie zdawać na egzaminie,
 - b) na jakim poziomie będzie zdawać egzamin ustny z języka obcego,
 - c) jaki temat wybiera z listy tematów na egzamin ustny z języka polskiego, języków mniejszości narodowej i języka etnicznego,
 - d) wyboru środowiska komputerowego, programów użytkowych i języka programowania przez zdających informatykę,
 - e) o posiadanym zaświadczeniu o dysleksji rozwojowej,
 - f) o chorobie lub niepełnosprawności uprawniającej do szczególnych warunków przeprowadzania egzaminu,
- **grudzień 2004 r.** – dyrektor CKE ogłosi harmonogram egzaminów maturalnych w maju 2005,
- **lutym 2005 r.** – dyrektor szkoły, w której odbędzie się egzamin, ustali harmonogram egzaminów ustnych,
- **28 lutego 2005 r.** – upływa ostateczny termin ewentualnych uzasadnionych zmian w deklaracjach składanych we wrześniu,
- **marzec 2005 r.** – dyrektor CKE zamieści na stronie internetowej Komisji Centralnej informację o pomocach, z których mogą korzystać zdający w części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów,
- **18 kwietnia 2005 r.** – rozpoczną się egzaminy ustne,
- **5 maja 2005 r.** – rozpoczną się egzaminy pisemne,
- **30 czerwca 2005 r.** – ostateczny termin rozdania świadectw dojrzałości.

Terminy, o których trzeba pamiętać (do sesji maturalnej w styczniu 2006):

- **styczeń 2004 r.** – dyrektor CKE ogłosi listę olimpiad przedmiotowych zwalniających z egzaminów maturalnych,
- **styczeń 2005 r.** – dyrektor CKE poda na stronie internetowej Komisji Centralnej szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb absolwentów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub ze specyficznymi trudnościami w uczeniu oraz chorych lub niesprawnych czasowo,
- **luty 2005 r.** – dyrektor CKE określi, jakie środowiska komputerowe, programy użytkowe oraz języki programowania mogą być wybierane na egzaminie,
- **30 czerwca 2005 r.** – upływa termin składania przez absolwenta do dyrektora szkoły pisemnej deklaracji:
 - a) jakie przedmioty będzie zdawać na egzaminie,
 - b) na jakim poziomie będzie zdawać egzamin ustny z języka obcego,
 - c) jaki temat wybiera z listy tematów na egzamin ustny z języka polskiego, języków mniejszości narodowej i języka etnicznego,
 - d) wyboru środowiska komputerowego, programów użytkowych i języka programowania przez zdających informatykę,
 - e) posiadanym zaświadczeniu o dysleksji rozwojowej,
 - f) chorobie lub niepełnosprawności uprawniającej do szczególnych warunków przeprowadzania egzaminu,
- **lipiec 2005 r.** – dyrektor CKE ogłosi harmonogram egzaminów maturalnych w styczniu 2006,
- **październik 2005 r.** – dyrektor szkoły, w której odbędzie się egzamin, ustali harmonogram egzaminów ustnych,
- **październik 2005 r.** – dyrektor CKE zamieści na stronie internetowej Komisji Centralnej informację o pomocach, z których mogą korzystać zdający w części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów,
- **28 października 2005 r.** – upływa ostateczny termin ewentualnych uzasadnionych zmian w deklaracjach składanych w czerwcu,
- **12 grudnia 2005 r.** – termin rozpoczęcia egzaminów ustnych,
- **3 stycznia 2006 r.** – termin rozpoczęcia egzaminów pisemnych,
- **28 lutego 2006 r.** – ostateczny termin rozdania świadectw dojrzałości.